

Saskaņā ar Ministru kabineta
2015.gada 10.marta noteikumiem Nr.125

SABIEDRĪBAS VIRZĪTA VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Ciblas, Kārsavas, Ludzas, Zilupes novadiem

2015.-2020.gadam

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Saturs

Kopsavilkums.....	5
Saskaņotība ar vietējās rīcības grupas darbības teritorijā esošo pašvaldību programmām un sasaiste ar citiem vietējā, reģionālā un nacionālā mēroga attīstības plānošanas dokumentiem.....	6
1. Esošās situācijas izvērtējums:	10
1.1. darbības teritorija:	10
1.1.1. vispārējs ģeogrāfisks apskats.....	10
1.1.2. sociālekonomisks apskats.....	14
1.1.2.1. dabas, kultūrvēsturiskā mantojuma, tūrisma resursi un potenciāls.	14
1.1.2.2. lauksaimniecība, lauku produktu pārstrāde, mājražošana.....	16
1.1.2.3. vietējās produkcijas tirdzniecība.....	17
1.1.2.4. teritorijas attīstības indekss.....	17
1.1.2.5. uzņēmējdarbība.....	18
1.1.2.6. nevalstiskās organizācijas.....	19
1.1.3. vietējās rīcības grupas darbības teritorijas pamatojums;	19
1.2. partnerības principa nodrošināšana.....	20
1.3. teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums.....	25
1.4. teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze.....	30
1.5. starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums.....	31
2. Stratēģiskā daļa.....	32
2.1. vīzija un stratēģiskie mērķi (tostarp starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības mērķi).....	32
2.2. sasniedzamie rezultāti.....	34
2.3. inovatīvo risinājumu identificēšana	35
3. Rīcības plāns.....	39
3.1. rīcības plāns 2015.–2020. gadam Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" (turpmāk – Lauku attīstības programmas apakšpasākums).....	39
3.2. cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums.....	41
4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošana un novērtēšana.....	42

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

4.1. vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām.....	42
4.2. papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem.....	43
4.3. projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana.....	43
4.4. stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana.....	59
4.5. stratēģijas izstrādes process.....	61

Pielikumi

Biedrības "Ludzas rajona partnerība" ELFLA padomes nolikums.....	64
Biedrības "Ludzas rajona partnerība" ELFLA vērtēšanas komisijas nolikums.....	66

Saīsinājumi

CSP- Centrālās Statistikas pārvalde

ELFLA – Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai

ES – Eiropas Savienība

EUR – Euro

IP- Ilgtermiņa prioritāte

KF- Krievijas Federācija

LAD – Lauku atbalsta dienests

LAP – Latvijas Lauku attīstības programma 2014-2020

LIZ- Lauksaimniecībā izmantojamā zeme

LR – Latvijas Republika

Ludzas rajona partnerība- Biedrība Ludzas rajona partnerība

M1- Mērķis Nr.1

M2- Mērķis Nr.2

MK – Ministru kabinets

MVK- Sīkie (mikro), mazie un vidējie komersanti

Nr. – Numurs

Nr. p.k. – Numurs pēc kārtas

NVO – Nevalstiska organizācija (biedrība vai nodibinājums)

OECD- Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija

PPP- Privātā publiskā partnerība

PVD – Pārtikas un veterinārais dienests

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

SAM- Specifiskie atbalsta mērķi

sk. – Skatīt

SUDAT- Latvijas lauku saimniecību uzskaites datu tīkls

Stratēģija- sabiedrības virzīta vietējās attīstības stratēģija

SVID- analīzes matrica (stiprās, vājās puses, iespējas, draudi)

SVVA – sabiedrības virzīta vietējā attīstība

u.c.- un citi

u. tml. – un tamlīdzīgi

VP- Vidēja termiņa prioritātes

VRG – vietējā rīcības grupa

ZM – Zemkopības ministrija

TERMINI

LEADER – mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai.

Vietējā rīcības grupa (VRG) – vietējo organizāciju un lauku iedzīvotāju apvienība, kas darbojas noteiktā lauku teritorijā, pārstāv šīs teritorijas iedzīvotāju intereses un uz vairākas nozares apvienojoša un šo nozaru vietējo pārstāvju sadarbības rezultātā izstrādātas stratēģijas pamata rūpējas par lauku attīstības jautājumiem vietējā līmenī.

Vietējās attīstības stratēģija – vietējās rīcības grupas izstrādāts daudznozaru stratēģisks attīstības plāns, kas nosaka un pamato lauku teritorijas attīstības prioritātes un pārmaiņu nepieciešamību.

Kopsavilkums

Stratēģija ir izstrādāta, lai, balstoties uz sabiedrības virzītas vietējās attīstības principiem, veicinātu Ciblas, Kārsavas, Ludzas un Zilupes novadu teritoriju attīstību un sabiedrības iesaisti savas dzīves un darba telpas attīstībā. Mērķauditorija ir potenciālie projektu iesniedzēji. Stratēģija tiek īstenota vietējās rīcības grupas darbības teritorijā, izņemot gadījumu, ja tā ietver atbalstu tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un tiešie labuma guvēji ir lauksaimniecības produkcijas ražotāji, lauksaimniecības produktu pārstrādātāji mājas apstākļos vai atbilstīgas lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības. Tiek atbalstīta vietējās produkcijas tirdzniecības vietas izveide Ludzas rajona partnerības teritorijā un pilsētās ārpus tās, kur iedzīvotāju skaits ir lielāks par 15 000 iedzīvotājiem, izņemot Rīgu.

Stratēģijas darbības laiks ir no tās apstiprināšanas brīža līdz 2015.-2020.gada plānošanas perioda beigām. Stratēģija kalpo par pamatu Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai atbalsta saņemšanai un sadalei, kā arī nosaka mērķus, uzdevumus un rīcības cita ārējā finansējuma piesaistei.

Īpaša vieta ir kultūras mantojuma saglabāšanas jomai. Ludzas rajona partnerības moto ir **“Cieniet savas kultūras vērtības un Jūs būsiet interesanti visai pasaulei!”**. Prioritāte ir lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstībai saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.

Salīdzinot ar iepriekšējā plānošanas perioda stratēģiju, uzsveram, ka Ludzas rajona partnerība atrodas ES. Visa ES sadalīta vietējās rīcības grupās - mēs esam viena no tām. Līdz ar to jāizmanto uzņēmēju, biedrību un pašvaldību esošie sadarbības partneri, jo arī viņu teritorijā darbojas aktīvi iedzīvotāji, ar kuriem vēlamies sadarboties stratēģijā uzstādīto divu mērķu realizācijā: **M1 Uzņēmējdarbības attīstība un M2 Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana**. Biedrības kapacitātes ietvaros piesaistīsim arī citu ES un valsts finansējumu šo mērķu realizācijai. Iepriekšējā plānošanas periodā finansējuma apguvei tika izsludinātas 12 kārtas un realizēts starpvalstu projekts ar Rokišķu VRG, Lietuva. Cik aktīvi būs projektu iesniedzēji šajā plānošanas periodā, rādīs laiks. Īpaša vieta sabiedrības vajadzību nodrošināšanai ir kopprojektiem un PPP projektiem.

Saskaņotība ar vietējās rīcības grupas darbības teritorijā esošo pašvaldību programmām un sasaiste ar citiem vietējā, reģionālā un nacionālā mēroga attīstības plānošanas dokumentiem

Stratēģiju īsteno saskaņā ar LAP 6. prioritāti “Veicināt sociālo iekļautību, nabadzības mazināšanu un ekonomisko attīstību lauku apvidos”. Savukārt LAP ir pakārtota vidēja perioda plānošanas dokumentam - Latvijas Nacionālajam attīstības plānam 2014.-2020.gadam. Vietējās attīstības stratēģijas atbilstošie LAP tematiskie mērķi: 6A “Veicināt dažādošanu, mazu uzņēmumu izveidi un attīstīšanu, kā arī darbvietu radīšanu” un 6B “Sekmēt vietējo attīstību lauku apvidos”. Stratēģija atbalstīs jaunu uzņēmumu veidošanu, esošo atbalstīšanu, jaunu produktu izstrādi un esošo attīstīšanu, radīs jaunas darbavietas, tajā skaitā mazaizsargātām iedzīvotāju grupām, veicinās lauksaimniecības produktu pārstrādi un inovāciju ieviešanu, vietējo resursu izmantošanu, paplašinās vietējās produkcijas realizācijas iespējas, dos ieguldījumu darbinieku produktivitātes celšanai, sekmēs vietējās teritorijas labiekārtošanu, jaunu pakalpojumu un sabiedrisko aktivitāšu veidošanu.

Stratēģija iekļauj vairākus LAP pasākumus: “Atbalsts *LEADER* vietējai attīstībai (sabiedrības virzīta vietējā attīstība)” un “Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” aktivitātēs “Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” un “Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas”, kā arī “Vietējās rīcības grupas darbības nodrošināšana, teritorijas aktivizēšana” un “Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība”.

Stratēģija ir izstrādāta atbilstoši reģionāliem, vietējiem un nacionāliem plānošanas dokumentiem. Stratēģija atbilst Latgales plānošanas reģiona attīstības programmai 2014.-2020. gadam, Ciblas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam, Kārsavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam, Ludzas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam, Zilupes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai līdz 2030.gadam. Visu četru novadu spēkā esošajām attīstības programmām galvenās ilgtermiņa attīstības prioritātes ir saistītas ar vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvām un vietas potenciāla attīstības iniciatīvām. Visu četru novadu uzstādīto ilgtermiņa specializāciju galvenais virziens ir uzņēmējdarbības attīstība, ietverot lauksaimniecības nozares un rekreācijas attīstību, veidojot tūrisma infrastruktūru.

Saskaņotība ar VRG teritorijā esošo pašvaldību programmām un citiem attīstības plānošanas dokumentiem.

Latgales plānošanas reģiona prioritātes	Vietējās pašvaldības attīstības programma	Lauku attīstības programma
<p>Latgales stratēģijas 2030 vispārējais mērķis ir panākt straujāku reģiona ekonomisko attīstību, lai palielinātu cilvēku ienākumus, saglabātu un vairotu Latgales bagātīgo potenciālu un padarītu Latgali par pievilcīgu dzīves vidi arī nākamajām paaudzēm.</p> <p>Latgales stratēģijas 2030 mērķi ir:</p> <p>a. Veicināt negatīvo demogrāfisko un migrācijas procesu apturēšanu un saglabāšanu vismaz 300 tūkstošu iedzīvotāju skaitu reģionā;</p> <p>b. Palielināt privātā sektora īpatsvaru pievienotās vērtības radīšanā reģionā līdz 82%;</p> <p>c. Paaugstināt</p>	<p>Ludzas novada prioritātes:</p> <p>IP1 Izglītota, veselīga, kulturāla, sociāli aktīva un materiāli nodrošināta sabiedrība. Pieejami izglītības, ārstniecības, kultūras un sociālie pakalpojumi, efektīva publiskā pārvalde.</p> <p>IP2 Droša, dabiska un pieejama vide dzīvošanai, darbam un atpūtai. Attīstīta transporta, sakaru, ūdenssaimniecības sistēmas, vides un enerģētikas infrastruktūra.</p> <p>IP3 Konkurētspējīga un droša uzņēmējdarbības vide. Investīciju piesaistes un nodarbinātības veicināšana, attīstīts tūrisms, aktīvi uzņēmēji.</p> <p>VP1 Sociālās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte.</p> <p>VP2 Tehniskās infrastruktūras attīstība un pakalpojumu kvalitāte.</p> <p>VP3 Novada konkurētspējas palielināšana.</p> <p>Kārsavas novada prioritātes:</p> <p>IP1 - Uzņēmējdarbības vides attīstība, sekmējot konkurētspējīgas uzņēmējdarbības attīstību</p> <p>IP2 - Cilvēkresursu attīstība un to</p>	<p>M19 mērķi:</p> <p>a) Sniegt atbalstu lauku kopienu ilgtspēju veicinošām vietējās attīstības iniciatīvām, kas uzlabo sociālo situāciju laukos, veido labvēlīgu vidi dzīvošanai, uzņēmējdarbībai un lauku teritoriju attīstībai;</p> <p>b) Sekmēt tādu pārvaldības mehānismu attīstību vietējā līmenī, kas balstīti uz iekļaujošiem vienlīdzīgas partnerības principiem un rada pievienoto vērtību teritorijas un vietējās sabiedrības potenciālam.</p> <p>c) Veicināt starpteritoriālu un starpvalstu sadarbību</p>

<p>iedzīvotāju ienākumus reģionā, sasniedzot 60% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa.</p> <p>Stratēģija nosaka četrus stratēģiskos virzienus:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Savienojumi; b. Prasmes; c. Gudra pārvaldība; d. Efektīvi uzņēmumi. <p>Latgales stratēģijas mērķu pakāpenisku sasniegšanu sekmēs Latgales programmā izvirzītie mērķi vidējam termiņam – līdz 2017.gadam. Šajā posmā nepieciešama uzmanības fokusēšana uz ienākumu radīšanu Latgales reģiona iedzīvotājiem – cilvēka cienīgi dzīves apstākļi, darbs un ienākumi. Mērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> d. Veicināt negatīvo demogrāfisko un migrācijas procesu apturēšanu un saglabāšanu vismaz 320 tūkstošu iedzīvotāju skaitu reģionā; e. Palielināt privātā sektora īpatsvaru 	<p>dzīves kvalitātes uzlabošana</p> <p>IP3 - Pašvaldības pārvaldības, infrastruktūras un ilgtspējīgas vides attīstība</p> <p>VP1/ Uzņēmējdarbības vides un infrastruktūras attīstība</p> <p>VP2/ Uzņēmējdarbību atbalstošas pašvaldības pārvaldības attīstība</p> <p>VP3/ Iedzīvotāju izglītības līmeņa un sabiedriskās aktivitātes palielināšana, kā arī kultūras un sporta pieejamības veicināšana</p> <p>VP4/ Veselības un sociālās aprūpes pieejamības uzlabošana</p> <p>VP5/ Nodarbinātības stimulēšana</p> <p>VP6/ Pašvaldības pārvaldības attīstība</p> <p>VP7/ Infrastruktūras attīstība</p> <p>VP8/ Kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un dabas resursu ilgtspējīga izmantošana</p> <p>Ciblas novada prioritātes:</p> <p>Ilgtermiņa prioritātes (IP):</p> <p>IP1 Pievilcīga cilvēku dzīves vide</p> <p>IP2 Ilgtspējīga ekonomika un uzņēmējdarbība</p> <p>IP3 Sakārtota un apsaimniekota vide</p> <p>VP1 – Darba vietu radīšana</p> <p>VP2 – Infrastruktūras objektu uzlabošana un attīstība</p> <p>VP3 – Veselības un sociālās aprūpes</p>	<p>vietējās attīstības potenciāla un resursu ilgtspējīgai izmantošanai.</p>
--	---	---

<p>pievienotās vērtības radīšanā reģionā līdz 76% un palielināt augstas pievienotās vērtības īpatsvaru;</p> <p>f. Paaugstināt iedzīvotāju ienākumus reģionā, sasniedzot 40% no ES vidējās bruto darba samaksas līmeņa.</p>	<p>pilnveidošana</p> <p>VP4 – Uz vietējo dabas resursu balstītu tautsaimniecību nozaru attīstība</p> <p>VP5 – Novada pieejamības un sadarbības veicināšana</p> <p>VP6 – Tūrisma attīstība</p> <p>VP7 – Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana</p> <p>VP8 – Dabas resursu ilgtspējīga izmantošana</p> <p>Zilupes novada prioritātes:</p> <p>Ilgtermiņa prioritātes (IP):</p> <p>IP1 Izglītota, saliedēta sabiedrība</p> <p>IP2 Ekonomikas attīstība</p> <p>IP3 Ilgtspējīga attīstība</p> <p>Vidēja termiņa prioritātes (VP):</p> <p>VP1 – Izglītības iestāžu modernizēšana un sakārtošana</p> <p>VP2 – Sociālās un veselības infrastruktūras sakārtošana</p> <p>VP3 - Darba vietu radīšana</p> <p>VP4 – Efektīvas pārvaldes nodrošināšana</p> <p>VP5 - Infrastruktūras attīstība</p> <p>VP6 - Uz vietējiem dabas resursiem balstītu tautsaimniecību nozaru attīstība</p> <p>VP7 - Novada kultūrvēsturisko un dabas resursu saglabāšana</p>	
--	--	--

1. Esošās situācijas izvērtējums

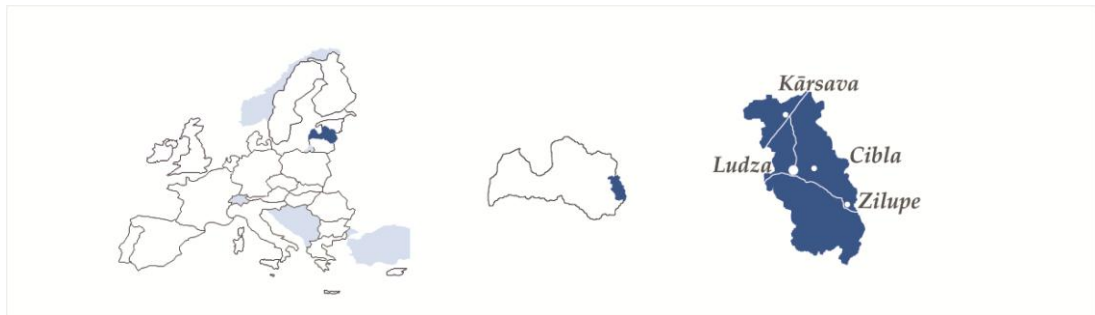
1.1. Darbības teritorija

1.1.1. Vispārējs ģeogrāfisks apraksts

Ludzas rajona partnerība stratēģiju sagatavojusi un ievieš Ciblas, Kārsavas, Ludzas un Zilupes novadu administratīvajās teritorijās.

Stratēģija pamatā balstās uz teritoriju potenciāla labāku izmantošanu, kā arī sabiedrības aktīvāku iesaisti savas dzīves telpas sakārtošanā.

Attēls 1. Ludzas rajona partnerības darbības teritorija.

Ludzas rajona partnerības teritorija atrodas ES, Latvijā, Latgales reģiona austrumu daļā, tā ir pierobežas teritorija ar KF un šobrīd ietver 4 novadus:

- Ludzas novads;
- Kārsavas novads;
- Ciblas novads;
- Zilupes novads.

2009. gadā Ludzas rajonā notika teritoriālā reforma. Rezultātā Ludzas rajona administratīvais iedalījums tika sadalīts Ciblas, Ludzas, Kārsavas un Zilupes novados.

Attēls 2. Ludzas rajona partnerības darbības teritorija: Kārsavas, Ludzas, Ciblas un Zilupes novadi.

Ludzas novada kopējā teritorija aizņem 966 kv.km. Novada administratīvais centrs ir Ludzas pilsēta. Tā atrodas 267 km attālumā no valsts galvaspilsētas Rīgas, 122 km attālumā no Daugavpils un 30 km attālumā no Rēzeknes. Novada teritoriju šķērso valsts galvenais autoceļš A12 Jēkabpils – Rēzekne – Ludza – Krievijas robeža (Terehova), starptautiskās automaģistrāles E22 Rīga – Maskava daļa un dzelzceļa līnija Rīga – Maskava. Ludzas novada teritoriju veido 1 pilsēta - Ludza un 9 pagasti - Brigu, Cirmas, Isnaudas, Istras, Nirzas, Nūkšu, Pildas, Pūreņu un Rundēnu.

Ludzas novada pašvaldības teritorijas raksturojums uz 2015. gada sākumu

Nr.p.k.	Teritoriālā vienība	Centrs	Platība (kv.km.)	Iedzīvotāju skaits	Attālums līdz Ludzai (km)
1.	Brigu pagasts	Brigi	125	628	28
2.	Cirmas pagasts	Tutāni	87	715	6
3.	Isnaudas pagasts	Martiši	116	1080	3
4.	Istras pagasts	Vecslabada	164	621	43
5.	Nirzas pagasts	Nirza	92	426	20
6.	Ņukšu pagasts	Ņukši	69	420	8
7.	Pildas pagasts	Pilda	118	617	14
8.	Pureņu pagasts	Kivdolova	60	383	14
9.	Rundēnu pagasts	Rundēni	124	520	32
10.	Ludzas pilsēta	-	11	8854	-
KOPĀ:				14264	X

Kārsavas novada kopējā platība ir 627 kv.km. Kārsavas novada teritoriju veido 1 pilsēta – Kārsava un 5 pagasti – Goliševas, Malnavas, Mežvidu, Mērdzenes un Salnavas. Novada administratīvais centrs ir Kārsavas pilsēta. Kārsavas novads robežojas ziemeļos ar Balvu novada Krišjāņu un Tilžas pagastiem, kā arī ar Baltinavas novadu; dienvidos - ar Ludzas novada Blontu, Pušmucovas un Zvirgzdenes pagastiem, rietumos - ar Rēzeknes novada Ilzeskalna pagastu, Nautrēnu un Bērzgales pagastiem, bet austrumos novadam ir robeža ar Krievijas Federāciju 66 km garumā. Tas atrodas 295 km attālumā no valsts galvaspilsētas Rīgas, 100 km attālumā no Daugavpils, 38 km attālumā no Rēzeknes, 31 km no Ludzas.

Kārsavas novada pašvaldības teritorijas raksturojums uz 2015.gada sākumu

Nr.p.k.	Teritoriālā vienība	Iedzīvotāju skaits
1.	Goliševas pagasts	410
2.	Malnavas pagasts	1267
3.	Mežvidu pagasts	1918

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

4.	Mērdzenes pagasts	720
5.	Salnavas pagasts	754
6.	Kārsava	2264
KOPĀ:		7333

Ciblas novada kopējā platība ir 510 kv.km. Ciblas novada teritoriju veido 5 pagasti - Blontu, Ciblas, Līdumnieku, Pušmucovas un Zvirgzdenes. Ciblas novada administratīvais centrs ir Blontu ciems. Ciblas novads robežojas ar Ludzas, Rēzeknes un Kārsavas novadiem. Ciblas novads robežojas ziemeļos ar Kārsavas novadu, dienvidos – ar Ludzas novadu un rietumos – ar Rēzeknes novadu. Austrumos 37 kilometru garumā ir Latvijas valsts robeža ar KF. Ciblas novads atrodas 280 km attālumā no LR galvaspilsētas Rīgas, 135 km attālumā no Daugavpils, 10 km attālumā no Ludzas.

Tabula 4.

Ciblas novada pašvaldības teritorijas raksturojums uz 2015. gada sākumu

Nr.p.k.	Teritoriālā vienība	Iedzīvotāju skaits
1.	Blontu pagasts	466
2.	Ciblas pagasts	849
3.	Līdumnieku pagasts	311
4.	Pušmucovas pagasts	595
5.	Zvirgzdenes pagasts	782
KOPĀ:		3003

Zilupes novada kopējā platība ir 323 kv.km. Zilupes novada teritoriju veido 1 pilsēta – Zilupe un 3 pagasti - Zaļesjes, Lauderu un Pasienes. Zilupes novada administratīvais centrs ir Zilupes pilsēta. Zilupes novads robežojas ar Ludzas novadu ziemeļos un austrumos, ar Dagdas novadu dienvidu daļā un KF austrumu daļā. Tas atrodas 308 km attālumā no LR galvaspilsētas Rīgas, 62 km attālumā no Rēzeknes un 34 km attālumā no Ludzas.

Zilupes novada pašvaldības teritorijas raksturojums uz 2015. gada sākumu

Nr.p.k.	Teritoriālā vienība	Iedzīvotāju skaits
1.	Zaļesjes pagasts	714
2.	Lauderu pagasts	346
3.	Pasienes pagasts	614
4.	Zilupe	1670
KOPĀ:		3344

1.1.2. Sociālekonomisks apskats

Veicot iedzīvotāju kopskaita analīzi, 2015. gada 1. janvārī bijušā Ludzas rajona teritorijas iedzīvotāju skaits ir 27944. Salīdzinot ar 2007. gada 1. janvāri, kad iedzīvotāju skaits bija 31416, tas ir samazinājies par 11%. Bezdarba līmenis VRG teritorijā ir augstāks kā LR un arī Latgales reģionā. Ja LR uz 2014.gada 31.decembri bezdarba līmenis 6.6 %, Latgalē 13.4 %, tad Ludzas rajona partnerības teritorijā 19.2 - 23.2%.¹ Iepriekšējā plānošanas periodā pie stratēģijas sagatavošanas iedzīvotāju skaits bija virs 30 tūkstošiem, šobrīd tikai 27944, un nekas neliecina, ka tendence samazināties apstāsies.

1.1.2.1.Dabas, kultūrvēsturiskā mantojuma, tūrisma resursi un potenciāls

Galvenie Ludzas rajona partnerības teritorijas dabas resursi ir derīgie izrakteņi, augsne, meži, ūdeņi, savdabīgās ainavas un īpaši aizsargājami dabas objekti. Teritorijā ir 140 ezeri un 7 ūdenskrātuves, kuru platība ir lielāka par 1 ha. Lielākie ezeri ir Cirmas (12,6 kv.m.), Nirzas (5,6 kv.m.), Plisūns, Šķaunes un Pildas ezeri. Istras un Pildas ezeri ietilpst kompleksajos liegumos. Meži aizņem apmēram 32% no bijušās rajona teritorijas. Pārsvarā ir priežu un egļu vai jauktās - priežu, egļu un šaurlapu kokaudzes. Ludzas rajona partnerības teritorija ir ļoti bagātīgi dolomīta krājumi. Ir nelieli smilts un grants krājumi, ievērojami kūdras resursi, saldūdens kaļķu krājumi. Novadu teritorijā atrodas 170 valsts nozīmes arheoloģiskie un mākslas objekti, 10 valsts dabas aizsargājamās teritorijas.²

¹Pētījums „Ludzas rajona partnerības Attīstības stratēģijas 2009.- 2013.gadam ieviešanas izvērtējums un priekšlikumu sagatavošana turpmākajai darbībai”, IK Pro-A, 2015

² Pēc Ludzas tūrisma informācijas centra sniegtās informācijas

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Novados ir daudzi vērtīgi un savdabīgi kultūrvēsturiski objekti. Ludzas novada tūrisma informācijas centrs piedāvā šādus apskates objektus: Ludzas vecpilsētas un tās objektu apskate, Ludzas viduslaiku pilsdrupas, ekskursija ar plostu „Ludzas ezeru stāsts”, Ludzas Odukulna kapulauks, Karņicku kapella, zvanu tornis Baznīckalnā, Ludzas amatnieku centrs, Ludzas Novadpētniecības muzejs, ebreju sinagoga, Vladislava Mitčenko kokapstrādes darbnīca, Istras ezers ar salām, Istras dabas parks, Vecslabadas Kristus Augšāmcelšanās pareizticīgo baznīca, Sūnupļavas piemiņas ansamblis, Pildas Sv. Pētera un Sv. Pāvila Romas katoļu baznīca, Anitas Lukačas audējas un pinējas darbnīca, Andra Prikūļa kokapstrādes baznīca, Brodaižas Jāņa Jēzus Apskaidrošanas Romas katoļu baznīca, Istalsnas Sv. Staņislava Romas katoļu baznīca, Ludzas Jaunavas Marijas Debesīs uzņemšanas Romas katoļu baznīca, Ludzas Vissvētās Dievmātes aizmigšanas pareizticīgo baznīca, Raipoles Sv. Jāņa kristītāja katoļu baznīca, akmens „Zemes acs” un vairākus citus objektus.

Visbiežāk apmeklētākās vietas Ludzas novadā ir: Ludza kā senākā Latvijas pilsēta ar tās daudzajiem kultūrvēstures objektiem, koka apbūvi, Ludzas Novadpētniecības muzejs, Ludzas amatnieku centrs. Liels pieprasījums ir ekskursijai ar plostu, atpūtas iespējām Ludzas Mazā ezera krastā labiekārtotajās atpūtas vietās. Pieprasīts ir jaunais papildinātās realitātes trīs dimensiju projekts Ludzas pilskalnā.

Kārsavas novada tūrisma informācijas punkts piedāvā šādus apskates objektus: Kārsavas Sirdsskaidrās Eufrosīnijas pareizticīgo baznīca, Malnavas Rožukroņa Dievmātes Romas katoļu baznīca, Kārsavas dzelzceļa stacija, Malnavas muiža, Annasmuižas tējas, Goliševas Sv.Trijādības pareizticīgo baznīca, Salnavas muiža, Salnavas Sv. Jāņa Tuksnesī saucēja balss Romas katoļu baznīca, Muzikantu ciems, Ruskulovas muiža un vecās vējdzirnavas, maiznīca „Dzīles”, tirgus ciems, dabas parks „Numernes valnis” un skatu tornis, Stiglovas Sv.Krusta pagodināšanas Romas katoļu baznīca, biškopības bioloģiskā saimniecība „Kramiņi”, lielais ikmēneša tirgus, zemnieku saimniecība „Āres”, audēju kopa „Mozaīka”, Pudinavas dambis.

Cīblas novads piedāvā šādus tūrisma apskates objektus: Eversmuižas kultūrvēstures un dabas taka, Eversmuižas pils-cietoksnis, Eversmuižas Sv. Andreja Romas katoļu baznīca, radošās atpūtas centrs „Līdumnieki”, Līdumnieku kara ekspozīcijas, „Baložu sēta”, peldošā pirts, peintbols, izziņa taka, Felicianovas Pļena muiža, Pušmucovas Sv. Jaunavas Marijas pasludināšanas Romas katoļu baznīca, Z/S „Zeltiņi” Medus namiņš, Z/S „Mālainie”, Seimaņu dižakmens, atpūtas vieta „Cirmas pludmale”.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Zilupes novada tūrisma apskates objekti: sertificēta bioloģiskā saimniecība „Atkalas”, Savelinku kapliča, lauku sēta „Melturi”, Pasienes Sv. Dominika Romas katoļu baznīca, Grebļa kalns, draudzības kurgāns, Austras koks, Lauderu Sv. Nikolaja pareizticīgo baznīca, Svetlanas Lipinskas zirgu sēta, Ilgas un Jura Ivanovu meloņu dārzs, Pjotra Goršanova drava, sertificēta bioloģiskā saimniecība „Purvmaļi”. Tiek piedāvāta teatralizēta ekskursija pa Zilupi.

Pēc pieejamās informācijas var secināt, ka tūrisma pieaugumu galvenokārt sastāda tūristu nakšņojumu skaita pieaugums novadu viesu mājās un viesnīcās. Šī tendence ir saistīta ar cilvēku intereses paaugstināšanos par aktīvo atpūtu, labiekārtotu dabas objektu, apskates saimniecību palielināšanos. Ludzas rajona partnerības teritorija atrodas pierobežas zonā ar KF un ir kā atpūtas punkts daudziem caurbraucējiem.

Pēc CSP pieejamās informācijas var apgalvot, ka šobrīd pieprasījums pēc atpūtas un kultūras pasākumiem sāk pieaugt. Latvijā mājsaimniecības uz vienu ģimenes locekli mēnesī 2012. gadā atpūtai un kultūrai patērēja 6.7%, bet 2013. gadā – 7.1% no saņemtajiem ienākumiem. Visaugstākais pieprasījums pēc tūrisma pakalpojumiem bija laika posmā no 2007. līdz 2009. gadam, jo mēnesī atpūtai un kultūrai tika patērēti no 7.5%-8% no ienākumiem.³

1.1.2.2. Lauksaimniecība, lauku produktu pārstrāde, mājražošana

Iepriekš tika secināts, ka Ludzas rajona partnerības teritorijā dominē saimnieciskā darbība, kuru organizē pašnodarbinātas personas. Galvenā nozare ir lauksaimniecība. Pēc 2013. gada SUDAT datiem var teikt, ka saimniecībās lielākās platības aizņem lopbarība (pļavas un ganības, lopbarības kultūras aramzemē) un graudaugi. Dominējošā graudaugu kultūra ir kvieši un auzas. Analizējot Latvijas LIZ, tās apsaimniekošanu, var secināt, ka vislielākās neizmantotās platības ir Latgalē – 2,5%, pārējos reģionos šis rādītājs ir tuvu vidējam līmenim – 1%. Ludzas rajona partnerības teritorijas saimniecībām ir viszemākais bruto segums un līdz ar to arī vislielākie zaudējumi. Saimniecību ieņēmumu struktūrā vislielākos ieņēmumus veido atbalsta maksājumu īpatsvars.

Ludzas rajona partnerības teritorijā pastāv konvenciālā un bioloģiskā lauksaimnieciskā ražošana. Uz 2015. gada sākumu Ludzas novadā bija reģistrētas 23 bioloģiskās saimniecības, Kārsavas novadā – 44, Ciblas novadā - 36, un Zilupes novadā – 7. Visām saimniecībām pārsvarā pamatdarbības veids ir augkopība, dažām saimniecībām ir arī vēl viena vai vairākas lauksaimniecības nozares.

³ Pēc Ludzas tūrisma informācijas centra sniegtās informācijas

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Lai radītu pievienoto vērtību saražotajai produkcijai, saimniecības plāno produkcijas pārstrādi. Lauksaimniecība ir nozare, kur tas ir aktuāli. Mājražošana ir pārtikas produktu pārstrāde mājās apstākļos. Ludzas rajona partnerības teritorijas mājražotāji ved savu produkciju tieši pie pircēja uz mājām vai pārdod gadatirgos. Teritorijā ir reģistrēti 7 mājražotāji. Taču šis skaits patiesībā ir daudz lielāks, daudzi rada produkta pievienoto vērtību savām vajadzībām. Piemēram, dārzā izaudzēti kāposti tiek skābēti, gaļa tiek žāvēta, ceptas maizītes un pīrādziņi, ražots siers.

1.1.2.3. Vietējās produkcijas tirdzniecība

Ludzas rajona partnerības teritorijā ir vairāki tirgi: Kārsavā, Ludzā, Zilupē. Tur notiek vietējās produkcijas tirdzniecība. Cīblas novadā tirgus nav, vietējie iedzīvotāji brauc uz blakus novadu centriem. Katra mēneša trešajā svētdienā Kārsavā ir lielā tirgus diena. Sabrauc vietējas produkcijas un importa preču tirgotāji ne tikai no Ludzas rajona partnerības teritorijas, bet arī tirgotāji no tuvākiem rajoniem. Var satikt arī kaimiņvalstu tirgotājus. Ludzā šāds pasākums notiek katra mēneša otrajā sestdienā. Salīdzinājumā ar Kārsavas lielo tirgus dienu Ludzā tā nav tik plaša.

Pirms Jāņiem Ludzas pilskalnā tiek atjaunota tradīcija rīkot Lielo Latgaļu tirgu. Tur tiek piedāvāta pašu darināta, audzēta vai gatavota produkcija. Šis pasākums apmeklētājus noskaņo Saulgriežu svētku svinēšanai, jo skan dziesmas, tiek organizēti pasākumi bērniem un pieaugušajiem, var pagaršot senus latgaļu ēdienus, iedzert Jāņu alu, nopirkt svētkiem sieru, noskatīties radošās sacensības - seno latgaļu cīņas, piedalīties meistardarbnīcās, kā arī iesaistīties citos pasākumos.

Ludzas amatnieku centrā bieži notiek tirdziņi, kur var iegādāties saražoto produkciju. Ir atvērts veikals ar dažādu keramikas, rokdarbu, koka izstrādājumu un austu mantu klāstu.

Novadu centros iedzīvotājiem organizētos kultūras pasākumos var iegādāties pašražoto produkciju. Dažiem vietējas produkcijas tirgotājiem par produkcijas piegādi ir noslēgti līgumi ar vietējiem veikaliem.

1.1.2.4. Teritorijas attīstības indekss

Teritorijas attīstības indekss ir vispārināts rādītājs, ko aprēķina ar noteiktiem svāra jeb nozīmības koeficientiem, summējot svarīgāko teritoriju (pašvaldību) attīstību raksturojošo statistikas pamatrādītāju standartizētās vērtības.

Valsts reģionālās attīstības aģentūra (Aģentūra) aprēķina teritorijas attīstības līmeņa indeksus republikas pilsētām, novadiem un plānošanas reģioniem saskaņā ar MK „Reģionālās

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

attīstības un uzraudzības kartība” noteikto kartību, kā arī nodrošina aprēķināto vērtību publicēšanu Aģentūras oficiālajā tīmekļa vietnē.

Teritorijas attīstības indeksi republikas pilsētām, novadiem un plānošanas reģioniem aprēķināti pēc 8 rādītājiem un aprēķinā izmantoti CSP dati par iedzīvotāju skaitu.

Pārējie attīstības indeksa aprēķiniem nepieciešamie sākotnējie dati tiek iegūti no CSP, Valsts kases, Valsts ieņēmuma dienesta, Nodarbinātības valsts aģentūras, Labklājības ministrijas, Iekšlietu ministrijas un Valsts zemes dienesta.

Tabula 6.

VRG Novadu teritorijas attīstības līmeņa indeksi pēc 2014.gada datiem

		Teritorijas attīstības līmeņa indekss pēc 2014.gada datiem		Teritorijas attīstības līmeņa izmaiņu indekss pēc 2014.gada datiem, salīdzinot ar 2013.gada vidējiem rādītājiem	
		Vērtība	Rangs	Vērtība	Rangs
0684901	Ciblas novads	-1.427	107	-1.217	108
0681000	Kārsavas novads	-1.540	109	-1.287	109
0680200	Ludzas novads	-1.007	97	-0.769	95
0681801	Zilupes novads	-1.623	110	-1.425	110

Ludzas rajona partnerības teritorijas novadi ieņem zemākos rangus LR teritorijas attīstības līmenī (no 110, kas ir zemākais, 107, 109 un 110 ir Ludzas rajona partnerības teritorijā). Augstāks ir Ludzas novadam- 97.

1.1.2.5. Uzņēmējdarbība

Tabula 7.

Ekonomiski aktīvo uzņēmumu skaits Ludzas rajona partnerības teritorijas novados 2014.gadā

	Forma/ Novads	Ciblas	Ludzas	Kārsavas	Zilupes	Kopā
1.	Pašnodarbinātās personas	163	395	266	85	909
2.	Zemnieku un zvejnieku saimniecības	55	63	90	16	224

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

3.	Individuālie komersanti	10	102	23	9	144
4.	Fondi, nodibinājumi un biedrības	8	37	18	6	69
5.	Komerscabiēdrības (tirgus sektors)	24	193	69	34	320
6.	Komerscabiēdrības (ārpus tirgus sektora)		1	1	1	3
	Kopā	260	791	467	151	1669

Datu avots: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzreg/uzreg_ikgad_01_skaits/SR00111.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0

Partnerība katru gadu seko statistikas informācijai par ekonomiski aktīvajiem uzņēmumiem teritorijā, to apkopo un analizē stratēģijā noteiktos sasniedzamos rādītājus (sadaļa 2.2.)

Stratēģijas uzdevums ir investēt mazajos un vidējos uzņēmumos vismaz 50% no pieejamā publiskā finansējuma.

1.1.2.6. Nevalstiskās organizācijas

Ludzas rajona partnerības teritorijā ir mazākais reģistrēto biedrību un nodibinājumu skaits valstī - 108 organizācijas. Savukārt novads, kurā ir vismazākais biedrību un nodibinājumu skaits Latgalē un Latvijā kopumā, ir Zilupes novads. Zilupes novadā 2014. gadā kopumā ir reģistrētas tikai piecas organizācijas, kas ir 0,3% no organizāciju kopējā skaita Latgalē un 0,04% no organizāciju kopējā skaita Latvijā. Attiecīgi Zilupes novads ir pašvaldība, kurā ir vismazākais NVO blīvums uz 1000 iedzīvotājiem Latvijā. Zilupes novadā ir 1,49 organizācijas uz 1000 iedzīvotājiem. Teritorijā nav NVO centru vai citas biedrību un nodibinājumu atbalsta organizācijas. Partnerība savu iespēju robežās pilda šo funkciju.

1.1.3. Vietējās rīcības grupas darbības teritorijas pamatojums

VRG teritorija ir bijušais Ludzas rajons, līdz ar to novadiem vēsturiski izveidojušās gan vēsturiskās, gan funkcionālās, gan fiziskās un ekonomiskās saites.

1. Vēsturiskās saites. Ludzas rajona partnerība darbojas bijušā Ludzas rajona robežās. Vēsturiski gan ceļu tīkls, gan pašvaldību savstarpējā sadarbība ir aktuāla arī šodien. Esošie novadi vēsturiski veidojuši vienotu administratīvi teritoriālo vienību un šodien ir vērojama dažāda pakalpojumu pieejamība dažādās teritoriālās vienībās gan valsts,

gan pašvaldību funkciju izpildei. Vēsturiskās saites atstājušas ietekmi uz dzīves telpu, mentālām un fiziskām saitēm arī šodien.

2. Funkcionālās saites. Dažādās administratīvās vienībās atrodas dažāda veida pakalpojumi, ko izmanto vietējā kopiena neatkarīgi no savas dzīves vietas. Piemēram, sociālās un izglītības iestādes.
3. Fiziskās saites. Teritoriālās vienības saista: dabiski veidojušies objekti (upes un ezeri); izveidoti objekti (sauszemes ceļi - nozīmīgākie: A12 - Jēkabpils–Rēzekne–Ludza–Krievijas robeža (Terehova) un A13 - Krievijas robeža (Grebņeva)–Rēzekne–Daugavpils–Lietuvas robeža (Medumi)) un dzelzceļa līnijas (starptautiskas nozīmes dzelzceļa līnija Rīga – Maskava un Rīga-Sanktpēterburga un Viļņa – Sanktpēterburga).
4. Ekonomiskās saites. Par ekonomisko saiti var uzskatīt darbaspēka un darba vietu atrašanos dažādās administratīvās teritorijās un ar to saistītas migrācijas problēmas.

1.2. Partnerības principa nodrošināšana

LEADER ir mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstībai, kuras rosina sabiedrību meklēt jaunus risinājumus esošajām lauku problēmām. LEADER būtība ir uzlabot dzīves kvalitāti cilvēkam laukos, domājot gan par ekonomiskajiem, sociālajiem uzlabojumiem un vides saglabāšanas iespējām.

LEADER vīzija – ar dzīvi apmierināts cilvēks laukos, kas spēj realizēt savas ekonomiskās un sociālās vajadzības pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai.

LEADER pieeja balstās uz vietējās attīstības stratēģijas izstrādi, kas paredzētas **skaidri noteiktu vietēja līmeņa problēmu risināšanai**, kas aktuālas konkrētās lauku teritorijas iedzīvotājiem, kā arī nosaka vietējās teritorijas attīstības prioritātes.

Stratēģijas izstrādē un īstenošanā tiek izmantota **apvērsta pieeja**, kas nosaka aktīvu iedzīvotāju iesaistīšanu gan stratēģijas izstrādē, gan apstiprināšanā un stratēģijas īstenošanā.

Lai nodrošinātu kopīgu (integrētu) skatījumu uz lauku attīstības jautājumu risināšanas iespējām, stratēģijas izstrāde, saskaņošana un īstenošana tiek uzticēta vietējām **partnerībām**, kuras apvieno pārstāvjus no dažādiem lauku attīstībā iesaistītiem sektoriem un lauku iedzīvotāju interešu grupām.

Vietējā attīstības stratēģija tiek īstenota projektu veidā un tās īstenošanai 2015.-2020. gadā ir iespēja piesaistīt atbalstu no Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA). Projektu īstenošanas shēma parādīta attēlā 3.

Attēls 3. LEADER pieejas projektu īstenošana

2006. gada 30. jūnijā tika nodibināta biedrība „Ludzas rajona partnerība”. Ludzas rajona partnerība ir biedrība, kurā uz brīvprātības un līdztiesības principiem ir apvienojušās juridiskās un fiziskās personas, kas atbalsta tās darbības mērķi un atzīst statūtus. Ludzas rajona partnerībai nav peļņas gūšanas nolūka un rakstura. Tā darbojas saskaņā ar LR spēkā esošo likumdošanu un statūtiem. Dibinātāji - Ludzas novadu pašvaldību, biedrību un uzņēmēju pārstāvji. Ludzas rajona partnerība pārstāv Ciblas, Ludzas, Kārsavas un Zilupes novadu (bijušā Ludzas rajona) teritoriju iedzīvotājus.

Darbības mērķis ir paaugstināt vietējo iedzīvotāju un organizāciju kapacitāti, vietējām iniciatīvām realizējot pašu izstrādātus projektus saskaņā ar Ludzas rajona partnerības apstiprināto integrēto lauku attīstības izmēģinājuma stratēģiju, sekmējot ilgtspējīgu lauku attīstību, kā arī iedzīvotāju labklājību.

Ludzas rajona partnerības darbības galvenie uzdevumi:

- ✓ veicināt vietējo kopienu iniciatīvas, kas vērstas uz lauku problēmu risināšanu;
- ✓ izmantojot sabiedrības līdzdalības principus, izstrādāt stratēģijas ilgtspējīgai lauku attīstībai un nodrošināt to īstenošanu;
- ✓ attīstīt kopienu kapacitāti Ludzas rajona partnerības teritorijā;
- ✓ veidot darba grupas un koalīcijas lauku attīstības jautājumu risināšanā vietējā, reģionālā, nacionālā un starptautiskā līmenī;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- ✓ koordinēt un piesaistīt finansiālos, materiālos, intelektuālos un cita veida resursus Ludzas rajona partnerības mērķa sasniegšanai;
- ✓ attīstīt sadarbību ar ārvalstu un LR valsts, pašvaldību un nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem un citām legālām institūcijām, veicinot lauku attīstību Ludzas rajona partnerības teritorijā.

Ludzas rajona partnerība darbības mērķa un uzdevumu izpildei:

- ✓ izstrādā un ievieš stratēģijas un programmas;
- ✓ piedalās un organizē izglītojošas un informatīvas aktivitātes;
- ✓ veic pārraudzību un pētniecisko darbību;
- ✓ sniedz metodoloģisko un praktisko palīdzību;
- ✓ veic citas likumos atļautās darbības.

Saskaņā ar biedrības statūtiem augstākā lēmēj institūcija ir kopsapulce. Kopsapulcei ir tiesības:

- ✓ apstiprināt Ludzas rajona partnerības statūtus un grozījumus tajos;
- ✓ ievēlēt padomes locekļus un to kandidātus, kā arī lemt par viņu atsaukšanu saskaņā ar kopsapulces apstiprināto nolikumu;
- ✓ ievēlēt un atsaukt revidentu saskaņā ar kopsapulces apstiprināto nolikumu;
- ✓ apstiprināt gada budžetu, gada pārskatus un atskaites;
- ✓ izskatīt pārsūdzētos padomes un koordinatora lēmumus;
- ✓ pieņemt lēmumu par pašlikvidāciju vai reorganizāciju;
- ✓ vērtēt un apstiprināt padomes, koordinatora atskaites un revidenta pārskatu;
- ✓ izskatīt citus ar Ludzas rajona partnerības darbību saistītos jautājumus.

Ludzas rajona partnerības padome ir kopsapulces ievēlēta konsultatīva lēmēj institūcija. Tā sastāv no ne vairāk kā piecpadsmit padomes locekļiem, ievērojot partnerības principu, kas paredz, ka no katra sektora: uzņēmējdarbības, valsts iestādes, pašvaldības un NVO tiek ievēlēti ne vairāk kā 5 locekļi. Ludzas rajona partnerības padome pati sadala savus pienākumus padomes locekļu starpā.

Ludzas rajona partnerības padomi ievēl kopsapulce, ievērojot pēctecības principu, kas paredz, ka kārtējās padomes vēlēšanās daļa padomes locekļu tiek ievēlēta atkārtoti.

Ludzas rajona partnerības padome:

- ✓ lemj jautājumu par mērķprogrammu veidošanu un to līdzekļu izlietošanu;
- ✓ nodrošina kopsapulču lēmumu izpildi;
- ✓ izstrādā un apstiprina Ludzas rajona partnerības stratēģijas;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- ✓ balstoties uz Ludzas rajona partnerības izstrādāto stratēģiju un to īstenošanai piesaistīto resursu programmas ietvaros, izskata un izvērtē projektu iesniegumus un pieņem lēmumus par projektu apstiprināšanu vai par atteikumu piešķirt finansējumu projektu īstenošanai;
- ✓ nodrošina resursu fonda izlietojuma monitoringu un sastāda ziņojumu par fonda izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem;
- ✓ nodrošina Ludzas rajona partnerības interešu aizstāvību un lobēšanu reģionālā un nacionālā līmeņa institūcijās;
- ✓ apstiprina Ludzas rajona partnerības darbības plānu un budžetu;
- ✓ izskata priekšlikumus par izmaiņām Ludzas rajona partnerības darbībā;
- ✓ pēc nepieciešamības organizē darba grupu darbu;
- ✓ uzņem Ludzas rajona partnerības biedrus;
- ✓ nosaka iestāšanās un biedru naudas apjomu un lemj par biedru atbrīvošanu no biedra naudas samaksas pilnībā vai daļēji;
- ✓ ievēl koordinatoru un nosaka viņa/viņas atlīdzību, kā arī lemj par koordinatora atsaukšanu;
- ✓ ievēl no sava vidus priekšsēdētāju;
- ✓ sagatavo kopsapulcei atskaites par Ludzas rajona partnerības padomes darbību;
- ✓ veido organizācijas, kā arī lemj par dalību tajās;
- ✓ veic citus Ludzas rajona partnerības darbībai nepieciešamos pasākumus.

Ludzas rajona partnerības padomes izpildinstitūcija ir koordinators.

Ludzas rajona partnerības koordinators:

- ✓ nodrošina kopsapulces un padomes lēmumu izpildi;
- ✓ pārstāv Ludzas rajona partnerības intereses valsts un pašvaldību institūcijās, tiesā, visa veida uzņēmumos, uzņēmēj sabiedrībās un organizācijās LR un ārvalstīs;
- ✓ slēdz līgumus, izdod pilnvaras, rīkojumus u.c. dokumentus;
- ✓ pieņem un atbrīvo no darba Ludzas rajona partnerības darbiniekus, nosakot darba algu budžeta ietvaros;
- ✓ pārvalda un rīkojas ar Ludzas rajona partnerības naudas līdzekļiem, kustamo un nekustamo mantu;
- ✓ organizē lietvedību, grāmatvedību un statistisko uzskaiti, gada pārskatu un bilanču sastādīšanu un iesniegšanu saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- ✓ sasauca un organizē kopsapulces sēdes;
- ✓ sagatavo kopsapulcei un padomei atskaiti par savu darbību;
- ✓ sagatavo priekšlikumus par izmaiņām Ludzas rajona partnerības darbībā;
- ✓ pilda citus kopsapulces un padomes uzticētus uzdevumus, kas attiecināmi uz šo amatu un ir saskaņā ar Ludzas rajona partnerības mērķi.
- ✓ izlemj citus ikdienas jautājumus.

Ludzas rajona partnerības darbības kontroli veic revidents, kuru ievēl biedru kopsapulce.

Par Ludzas rajona partnerības biedru var kļūt jebkura LR vai ārvalstīs dzīvojoša fiziska vai LR vai ārvalstīs reģistrēta juridiska persona, kuras darbība ir likumīgi atļauta LR, kas ir gatava ar savu darbību un līdzekļiem sekmēt Ludzas rajona partnerības mērķa sasniegšanu, kas atbalsta un apņemas ievērot statūtus un kas savos statūtos noteiktā kārtībā nolēmusi kļūt par Ludzas rajona partnerības biedru.

Augstākā biedrības lēmējinstītūcija ir biedru sapulce, tās starplaikos darbojas padome 15 personu sastāvā, kas nodrošina partnerības principu: 5 pašvaldību, 5 biedrību un 5 uzņēmēju pārstāvji. Šobrīd padomē darbojas 2 Ludzas novada pārstāvji, 1 Kārsavas novada pārstāvis, 1 Ciblas novada pārstāvis un 1 Zilupes novada pārstāvis. Biedrības pārstāv: biedrība „Kūzuls”, biedrība „Darba un kultūras centrs Līdumnieki”, biedrība „Ciblas Dzirkstelīte”, biedrība „KIRA”, biedrība „Mērdzenes Gundega”. Uzņēmējus pārstāv: z/s Zelta sala, z/s Ezerzeme, IK Jaunzemļi, SIA CPA, mājražotāja Mārīte Lipska.

Stratēģija nodrošina vienlīdzīgas iespējas (tostarp cilvēkiem ar invaliditāti, vecāka gada gājuma cilvēkiem un cilvēkiem ar maziem bērniem) un paredz iesaistīt jauniešus tās īstenošanā. Jauniešu intereses nodrošina padomē biedrība „Kūzuls”, „Ciblas Dzirkstelīte”, kā arī aktīvi darbojas Ludzas Bērnu un jauniešu centrs, Ludzas jauniešu klubs „Lietussargs”. Vienlīdzīgas iespējas nodrošina biedrības ar sociālo ievirzi: Ludzas invalīdu biedrība, Ludzas diabēta biedrība, Latvijas Sarkanā krusta Ludzas nodaļa, Ludzas un Kārsavas novadu pensionāru biedrības u.c. nevalstiskās organizācijas. Ludzas rajona partnerības padome, gan biedri aktīvi iesaistījās stratēģijas izstrādē, tādējādi nodrošinot dažādu interešu un nozaru pārstāvniecību. Katrā novadā tika organizēts seminārs par stratēģijas sagatavošanu 2015.-2020. gadam, kā pamats tika ņemts 2015. gada IK Pro-A veiktais pētījums un statistikas analīze.

Ludzas rajona partnerībā izveidota projektu vērtēšanas komisija trīs cilvēku sastāvā (Komisijas nolikums pielikumā Nr.2). Biedrībā darbojas 34 biedri.

1.3. Teritorijas stipro un vājo pušu, iespēju un draudu izvērtējums

STIPRĀS PUSES	Ko tas nozīmē	Secinājumi – kas jā dara, lai izmantotu stiprās puses?
Vēsturiskas tradīcijas un bagātais kultūras mantojums	Vietējā kopienā raksturīgas tradīcijas, kas varētu nodarbināt pietiekami lielu iedzīvotāju skaitu, kā arī nodrošināt ekonomisko aktivitāti.	Jāatrod risinājumi vēsturisko tradīciju un kultūras mantojuma saglabāšanai un kopīgi ar tūrisma, mājražotāju un amatnieku aktivitātēm jānodrošina ekonomisko aktivitāti. Starptautiskā projekta ietvaros pārņemta pieredze no Lietuvas kolēģiem par izglītojošu programmu un degustāciju telpu izveidi. „Cieniet savas kultūras vērtības un Jūs būsiet interesanti visai pasaulei!”
Ekoloģiski tīra vide Dabas resursu dažādība Dabas tuvums	Avoti, upes, meži, ezeri utt. Visos četros novados atrodas gan īpaši aizsargājamās teritorijas, gan vietējas nozīmes aizsargājamās teritorijas. Jāveicina dabas objektu sakārtošana un ilgtspējīga izmantošana, jāveicina interese par šiem objektiem vietējiem iedzīvotājiem un tūristiem, piedāvājot dažādas atpūtas un dabas izzināšanas iespējas.	Dabas resursu dažādība nodrošina lielisku pamatu tūrisma nozares un jaunu uzņēmumu attīstībai. Tie varētu radīt vislielāko pievienoto vērtību tūrisma nozares attīstībai un veicināt šo resursu ilgtspējīgu izmantošanu – pastaigu un izziņu takas, labiekārtotas atpūtas vietas u.c.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Sociāli aktīvi iedzīvotāji	Īpaši var izcelt: kultūras, sporta jomā.	Jāpopularizē šīs jomas, jāsaista ar aktīvu dzīves veidu un tūrismu. Sociālo aktivitāšu dažādošana.
Iedzīvotāju amatniecības un mājražošanas prasmes.	Piemājas saimniecības, mājražošana un amatniecība daļai iedzīvotāju ir kā vienīgais iztikas avots, bet daļai kā papildus ienākumi.	Jārada apstākļi (būtiskākais realizācijas tirgus), lai reģistrētu mājražošanu un amatniecību, to attīstītu, iesaistītos tūrisma aprītē.
VĀJĀS PUSES	Ko tas nozīmē?	Secinājumi – kas jā dara, lai novērstu vājās puses?
Negatīva demogrāfiskā situācija Augsts bezdarba līmenis Darbavietu trūkums Kvalificēto darbinieku aizplūšana Atkarību izplatība Sociālo problēmu pieaugums	Vāja ekonomika, bezdarbs, zems atalgojums, kas nenovēršami saistāms ar sociālo problēmu pieaugumu.	Ekonomiskās situācijas uzlabošana, darba vietu radīšana Ludzas rajona partnerības iespēju līmenī.
Liels attālums līdz galvaspilsētai Rīgai un Latgales reģiona lielākajām pilsētām - Daugavpilij un Rēzeknei. Nepietiekams vietējais tirgus.	Liels attālums līdz pakalpojumu sniegšanas vietām, vietējās produkcijas realizācijas vietām.	Jārisina loģistikas jautājumi (loģistikas centri, produkcijas savākšanas vietas) vai „Pircējs” un „Tūrists” jāaicina pie sevis.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

<p>Mazajiem uzņēmējiem ierobežotas iespējas ieguldīt finansējumu uzņēmumu attīstībā (trūkst apgrozāmo līdzekļu).</p>	<p>Arī LEADER projektu realizācijā nav vienādu nosacījumu visām grupām: biedrībām ir līdzekļu priekšfinansējums, pašvaldībām 20 % avanss, bet uzņēmējiem pašiem jārealizē viss projekts un tikai tad, iesniedzot atskaiti tiek atgriezta publiskā finansējuma daļa. Mazie uzņēmēji nevar saņemt apgrozāmo līdzekļu aizdevumu arī bankās, trūkst nodrošinājuma.</p>	<p>Mazajiem uzņēmējiem apvienoties, risināt kopīgi šīs problēmas.</p>
<p>Sociāli mazaktīvi iedzīvotāji lauku teritorijā</p>	<p>Skaitliski maz teritorijā biedrību (108).</p>	<p>Jāaktivizē pilsoniska sabiedrība. Lai vietējos iedzīvotājus aktivizētu vēl vairāk un viņus vairāk iesaistītu vietējās attīstības procesos, ar pozitīviem piemēriem jāveicina iedzīvotāju sadarbība. Atbalsts jāsniedz biedrībām, kuras pierādījušas sevi un savā darbībā veicinājušas teritorijas attīstību.</p>

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

IESPĒJAS	Ko tas nozīmē?	Secinājumi - kas jā dara, lai attīstītu iespējas?
Uzņēmējdarbības attīstība, jaunu uzņēmumu un pakalpojumu izveide, esošo paplašināšana un dažādošana.	Jaunu darba vietu radīšana, esošo saglabāšana.	Atbalsts uzņēmējdarbībai.
Sociālo pakalpojumu attīstība	Iedzīvotājiem nepieciešami dažādi sociālie pakalpojumi	Sociālo pakalpojumu attīstība un dažādošana.
Veicināt produktu ar lielāku pievienoto vērtību radīšanu, piemēram, lauksaimniecības produktu pārstrāde. Bioloģiskās saimniekošanas veicināšana, bioloģiskās loģistikas veicināšana. Mājražošanas un amatniecības tradīciju attīstība.	Arvien vairāk pieaug pieprasījums pēc veselīgiem produktiem, kā arī pieaug pieprasījums pēc amatnieku izstrādājumiem no dabīgiem materiāliem. Latgalei ir savas mājražošanas un amatniecības tradīcijas, kuras jāievirza uzņēmējdarbības attīstības gultnē.	Ņemot vērā tradīcijas un pieredzi, turpināt attīstīt mājražošanu un amatniecību, sasaistot tās ar tūrisma iespējām. Aktivitātes, kas veicina šīs produkcijas noieta tirgu. Tirdzniecības vietas, loģistikas centri, produkcijas savākšanas vietas, produkcijas degustācijas telpas.
Teritorijas labiekārtošana	Turpināt teritorijas labiekārtošanu, nodrošinot dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un pieejamību iedzīvotājiem.	Atbalsts teritorijas labiekārtošanai.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Iedzīvotāju iesaiste sabiedriskajās aktivitātēs	Vietējo kopienu stiprināšana. Iedzīvotāju iesaiste kultūras un sporta pasākumos.	Atbalsts sabiedriskajām aktivitātēm. Sociāli mazaizsargāta persona - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudz bērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstošo bezdarbnieku iesaiste projektu aktivitātēs.
Starptautiskie un starpteritoriālie projekti.	Īstenojot LEADER programmu būs iespēja īstenot starptautiskos un starpteritoriālos projektus, ar mērķi veicināt stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanu un pieredzes nodošanu un saņemšanu.	Īstenojot stratēģiju, tiks īstenots vismaz viens starptautiskais projekts un vismaz viens starpteritoriālais projekts.
DRAUDI	Ko tas nozīmē?	Secinājumi – kas jādara, lai novērstu draudu ietekmi?
Iedzīvotāju skaita un intelektuālā potenciāla samazināšanās	Samazinoties iedzīvotāju skaitam, sevišķi aktīvo un uzņēmīgo cilvēku aizplūšana, rada draudus teritorijas veiksmīgai un ātrākai attīstībai.	Nav VRG iespēju
Nelabvēlīga uzņēmējdarbības vide un nodokļu politika	Mazo un vidējo uzņēmumu darbībā nav stabilitātes, īpaši jomā, kas skar nodokļus.	Nav VRG iespēju

1.4. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšana un potenciāla analīze

Ņemot vērā iepriekš minētos statistikas datus, teritorijas SVID analīzi, kā arī analizētos dažāda līmeņa plānošanas dokumentus un iedzīvotāju aptaujas, secināms, ka būtiskākās teritorijas attīstības vajadzības ir:

Ekonomiskā attīstība:

Būtiskākās atbalstāmās uzņēmējdarbības jomas:

Par būtiskākajām uzņēmējdarbības atbalsta jomām būtu uzskatāmas tās, kuras atbilst vismaz diviem no šiem nosacījumiem:

- a) veido nozīmīgu vietējās ekonomikas daļu;
- b) veido būtisku vietējās nodarbinātības daļu;
- c) balstās uz vietējiem resursiem un vietējo iedzīvotāju zināšanām vai prasmēm;
- d) tām ir relatīvi augstāks pievienotās vērtības vai eksporta potenciāls.

Sociālā attīstība:

Būtiskākās atbalstāmās sabiedriskās aktivitātes:

Par būtiskākajām sabiedrisko aktivitāšu atbalstāmajām jomām būtu uzskatāmas tās, kuras:

- a) balstās uz vietējo iedzīvotāju prasmēm un interesēm;
- b) jau esošajā situācijā iesaista plašu interesentu loku;
- c) nākotnē spēj radīt uzņēmējdarbību un kuru rezultātā rodas preces vai pakalpojumi, kas ir pieprasīti tirgū (sociālā uzņēmējdarbība);
- d) veicina apdzīvojuma saglabāšanos vai palielināšanos;
- e) veicina pilsoniski atbildīgas kopienas attīstību;
- f) nodrošina vienlīdzīgas iespējas;
- g) veicina sociāli atstumtās grupas – invalīdus, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15-25 gadus vecus jauniešus, daudz bērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstošos bezdarbniekus un cilvēkus ar maziem bērniem - integrēšanu sabiedrībā.

Būtiskākie atbalstāmie pakalpojumi:

Par vietējai kopienai būtiskiem pakalpojumiem prioritāri būtu uzskatāmi tie, kuri:

- a) ir pieprasīti pēc iespējas plašākam iedzīvotāju lokam (veidojot vienmērīgu un ekonomiski pamatotu pakalpojumu pieejamības pārklājumu);
- b) kuru izmantošanā būtu ieinteresēti arī citu teritoriju iedzīvotāji, veicinot pakalpojumu pārdošanas iespējas;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- c) kas ir nozīmīgi vietējas kopienas pastāvēšanai un attīstībai;
- d) veicina apdzīvotuma saglabāšanos vai palielināšanos.

Ilgspējīga attīstība:

Par būtiskāko uzskatāmas – dabas un vēsturiskā mantojuma saglabāšana, kas veicina dabas aizsardzību, kultūras pakalpojumu pieejamību vietējiem iedzīvotājiem un veicina uzņēmējdarbības attīstību kopumā.

Integrēta attīstība:

Būtiski ir teritorijas attīstību balstīt uz pieredzēm un praksēm, kā arī atrasties pastāvīgā izglītības (inovāciju) procesā, veicināt mūžizglītību, tādā veidā pastiprinot vietas potenciāla efektīvāku izmantošanu, tai pat laikā radot lielāku ekonomisko ieguvumu, veicinot pakalpojumu un piedāvājumu radīšanu vairākās teritorijās vai pat valstīs.

Nosakot galvenās vajadzības un potenciālās attīstības jomas, vietējā rīcības grupa ņēma vērā ne tikai iepriekš gūtos secinājumus, bet arī iespējamo pieejamo finansējuma apjomu. Teritorijas attīstības vajadzību identificēšanas un potenciāla analīzes pamatā ir vietējo iedzīvotāju identificētās vajadzības, kas ir iegūtas, iesaistot dažādas iedzīvotāju grupas stratēģijas izstrādes procesā.

1.5. Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzību novērtējums

Starpteritoriālās un starpvalstu sadarbības vajadzības izvērtētas kopā ar teritorijas vajadzībām. Starpvalstu un starpteritoriālā sadarbība saistīta ar stratēģijas abiem mērķiem: M1 **Uzņēmējdarbības attīstība un M2 Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana.**

2. Stratēģiskā daļa

2.1. Stratēģijas vīzija, mērķi un rīcības

Ludzas rajona partnerības teritorijas attīstības vīzija:

Ludzas rajona partnerības teritorija ir ekonomiski un sociāli aktīva teritorija, kur notiek ilgtspējīga saimniekošana.

Atslēgas vārdi:

1. Ekonomiski aktīva teritorija – teritorija, kur ikvienam, kurš nolēmis veikt uzņēmējdarbību, ir radīti atbalsta instrumenti ideju pārvēršanai uzņēmējdarbībā. Teritorijā attīstās ražošana, pakalpojumi, daudzveidīgi saimniekošanas veidi.
2. Sociāli aktīva teritorija – teritorija, kurā ikvienam ir iespējas justies droši gan sociāli, gan ekonomiski, kur nodrošināti visi nepieciešamie pakalpojumi ar dzīvi apmierinātam cilvēkam.
3. Ilgtspējīga saimniekošana – tiek saglabāts un ilgtspējīgi izmantots esošais dabas un kultūras mantojums. Tīra un nepārveidota dabas vide, daudzveidīgais kultūrvēsturiskais mantojums veido pievilcīgu vidi gan iedzīvotājiem, gan investoriem, gan viesiem.

Lai tuvinātu šo vīziju, plānošanas periodā ir izvirzīti sekojoši stratēģiskie mērķi :

M1/R1 Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.

Atbalsts šādām darbībām:

- Jaunu produktu un pakalpojumu radīšanai, esošo produktu un pakalpojumu attīstīšanai, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;
- Lauksaimniecības produktu pārstrādei, to realizēšanai tirgū un kvalitatīvu darba apstākļu radīšanai;
- Tādas vides radīšanai vai labiekārtošanai, kurā tiek realizēta vietējā produkcija, un jaunu realizācijas veidu ieviešanai;
- Darbinieku produktivitātes kāpināšana.

Apraksts: Veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvās, tā radot jaunas vērtības vietējā teritorijā, produktīvāk izmantojot vietējos resursus, sekmējot sadarbību un vietējo patēriņu, kā arī attīstot jaunus uzņēmējdarbības modeļus, kas

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

paaugstina lauku teritoriju iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicina konkurētspēju un vietējās teritorijas sociālekonomisko attīstību.

Rīcības ietvaros paredzēts atbalstīt jaunu tūrisma pakalpojumu attīstību un esošo uzlabošanu, jaunas uzņēmējdarbības veidošanu un esošās attīstību ražošanas nozarēs un jaunu pakalpojumu vietējiem iedzīvotājiem izveidē, sociālās uzņēmējdarbības attīstību, paredzot ieguldījumus gan būvniecībā, gan aprīkojumā, sabiedriskajās attiecībās un personāla kvalifikācijas paaugstināšanā.

Prioritāte - darba vietu radīšana.

Šīs rīcības ietvaros priekšroku paredzēts dot projektiem, kas veicina lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstību, īpaši saistībā ar tūrisma nozari, kultūras mantojuma saglabāšanu un Ludzas rajona partnerības teritorijā saražotās produkcijas realizāciju.

LEADER apakšpasākumos „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītu vietējās attīstības stratēģiju” un „Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība” ir iespēja rast efektīvus risinājumus vides un klimata horizontālo mērķu īstenošanā, kā arī piedāvāt atbalstu inovatīviem risinājumiem nodarbinātības veicināšanā un ienākumu iespēju palielināšanā, uzlabojot vietējo iedzīvotāju dzīves apstākļus, kā arī sekmēt ilgtspējīgas attīstības principu ievērošanu, nodrošinot dzimumu līdztiesību un jauniešu iesaistīšanos.

M2/ R2 Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/ Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.

Atbalsts šādām darbībām:

- Vietējās teritorijas, tostarp dabas un kultūras objektu, sakārtošanai, lai uzlabotu pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un sasniedzamību;
- Sabiedrisko aktivitāšu (tostarp apmācību un interešu klubu, sociālās aprūpes vietu, kultūras, vides aizsardzības, sporta un citu brīvā laika pavadīšanas veidu) dažādošanai.

Apraksts. Veicināt sabiedrības iesaistīšanos vietējā dabas, fiziskā, sociālā un cilvēku kapitāla stiprināšanas un kultūras kapitāla stratēģiskas un ilgtspējīgas izmantošanas un attīstības iniciatīvās, tā palielinot lauku iedzīvotāju drošumspēju, kā arī vietas potenciālu un pievilcību, kas var kļūt par priekšnosacījumu jaunu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un citu saistītu pakalpojumu un produktu piedāvājumam.

Īpaša priekšroka tiks dota projektiem, kuri veicina vides un dabas resursu saglabāšanu, kā arī kultūras mantojuma saglabāšanu, aktīvu un veselīgu dzīves veidu atbalstīšanu, papildina uzņēmējdarbības vajadzības tūrisma nozarē.

Šajā rīcībā mācību izmaksas nav attiecināmas.

2.2. Sasniedzamie rezultāti

Tabula 9.

Nr. p.k.	Mērķis/rīcība	Novērtējuma rādītājs	Bāzes vērtība 2014. gads	2018. gads	2020. gads
M1/R1	Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.	Atbalstīti uzņēmumi Radītas darba vietas Uzņēmumu skaits VRG teritorijā*(aktīvie)	1600	Atbalstīti uzņēmumi vismaz 8 Radītas darba vietas vismaz 4 1605	Atbalstīti uzņēmumi vismaz 12 Radītas darba vietas vismaz 8 1610
M2/R2	Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.	Labiekārtoti objekti Dažādotas sabiedriskās aktivitātes Fondu, nodibinājumu un biedrību skaits VRG teritorijā* (aktīvās)	69	Labiekārtoti vismaz 5 objekti Dažādotas vismaz 4 sabiedriskās aktivitātes 70	Labiekārtoti vismaz 9 objekti Dažādotas vismaz 8 sabiedriskās aktivitātes 71

Datu avots: http://data.csb.gov.lv/pxweb/lv/uzreg/uzreg_ikgad_01_skaits/SR00111.px/?rxid=cdbc978c-22b0-416a-aacc-aa650d3e2ce0

Partnerība ir sadarbības partneris, kas sniegs savu ieguldījumu kopīgā darbā pie teritorijas attīstības: Latgales reģiona, Ciblas, Ludzas, Kārsavas un Zilupes attīstības programmu sasniedzamo rezultātu pozitīvai izpildei.

2.3. Inovatīvo risinājumu identificēšana

Globālo procesu un pieaugošās konkurences ietekmē uzņēmumu, jo īpaši mikro, mazo un vidējo uzņēmumu, izaugsme un konkurētspēja aizvien vairāk ir atkarīga gan no spējas pielietot jaunas zināšanas, organizācijas un darba metodes, gan kapacitātes iesaistīties pētniecisko izstrādņu komercializācijas procesos, lai attīstītu jaunus produktus, pakalpojumus vai procesus. Citiem vārdiem – uzņēmumiem jācenšas izmantot tās iespējas un konkurētspējas priekšrocības, ko var sniegt ieguldījumi inovācijā. Latvijā pieņemtā inovācijas definīcija: „Inovācija ir process, kurā jaunas zinātniskās, tehniskās, sociālās, kultūras vai citas jomas idejas, izstrādnes un tehnoloģijas tiek īstenotas tirgū pieprasītā un konkurētspējīgā produktā vai pakalpojumā.”

Pasaulē pastāv vairākas termina „inovācija” definīcijas, bet visām šīm definīcijām ir viena kopīga iezīme, kas apliecina, ka inovācija = process.

Saskaņā ar Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) pieņemto definīciju, inovācija tiek iedalīta:

- Produkta inovācija. Produkta inovācija ietver jaunas vai ievērojami uzlabotas preces vai pakalpojumus. Produkta inovācija nozīmē būtiskus uzlabojumus tehniskajā specifikācijā, dažādās komponentēs un materiālos, pastāvošajās programmatūrās, lietotājdraudzīgumu vai citas funkcionālās īpašības.
- Procesa inovācija. Procesa inovācija ietver jaunas vai ievērojami uzlabotas ražošanas vai piegādes metodes. Procesa inovācija nozīmē būtiskas izmaiņas tehnoloģijās, iekārtās un/vai programmatūrā.
- Mārketinga inovācija. Mārketinga inovācija ietver jaunas mārketinga metodes, t.sk. būtisku izmaiņu veikšanu ne tikai ražojumu dizainā vai iepakojumā, bet arī produktu izplatīšanā, produktu izvietojumā vai izmaiņas cenu politikā.
- Organizatoriskā inovācija. Organizatoriskā inovācija ietver jaunas organizatoriskas metodes uzņēmuma uzņēmējdarbības praksē, darba vietu organizāciju vai ārējās attiecības.

Šīs inovācijas var būt jaunas uzņēmumam / izglītības iestādei, jaunas tirgum / nozarei vai jaunas visai pasaulei (OECD, Oslo Manual, 1992). Eiropas Komisijas Uzņēmējdarbības

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

un rūpniecības ģenerāldirektorāta pētījumā „Inovācijas menedžments un zināšanās balstīta ekonomika” („Innovation Management and the Knowledge-Driven Economy” (ECSC-EC-EAEC Brussels-Luxembourg, 2004) terminam „inovācija” tiek piedāvāta šāda definīcija: „Inovācija ir veiksmīga jauninājuma (novelty) ražošana, iekļaušana un izmantošana ekonomikas vai sociālajā jomā.”

Saskaņā ar MK 2010.gada 23.martā noteikumiem Nr.271 (prot. Nr.15 3.§) „Ekonomikas ministrijas nolikums”, Ekonomikas ministrija ir vadošā valsts pārvaldes iestāde ekonomiskās politikas jomā, kuras uzdevumos un kompetencē ietilpst inovācijas attīstības politikas izstrāde un īstenošana. Galvenās valsts prioritātes, rīcības virzieni un aktivitāšu līmeņi pasākumi, kas vērsti uz rūpniecības attīstīšanu, finanšu pieejamības, inovācijas un eksporta veicināšanu, kā arī uzņēmējdarbības vides pilnveidošanu, ir ietverti Nacionālās industriālās politikas pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam (apstiprinātas ar MK 2013.gada 28.jūnija rīkojumu Nr.282 „Par Nacionālās industriālās politikas attīstības pamatnostādņēm 2014.-2020.gadam”). Latvijas Nacionālās industriālās politikas ietvarā INOVĀCIJA un inovācijas kapacitātes paaugstināšana ir viens no galvenajiem pīlāriem, lai uzlabotu Latvijas rūpniecības nozaru konkurētspēju un paaugstinātu produktivitātes un eksporta apjomus. Pamatnostādņēs izvirzīti LR inovācijas sistēmas attīstībai četri vienlīdz svarīgi elementi – zināšanu kapacitāte, inovāciju piedāvājums, inovāciju pieprasījums, pārneses sistēma.

Vienlaikus inovācijas politikas mērķi un rīcības virzieni noteikti arī Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam (apstiprinātas ar 2013.gada 28.decembra rīkojumu Nr.685 „Par Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovācijas pamatnostādņēm 2014.-2020.gadam”). Informācija par inovāciju – inovācijas teoriju, inovācijas politiku Latvijā un ES, inovatīviem produktiem Latvijā, inovācijas atbalsta programmām, inovācijas atbalsta organizācijām u.c. pieejama Latvijas inovācijas portālā.⁴

Stratēģija atbalsta visus iepriekš minētos inovāciju veidus, īpaši zinātnes un uzņēmējdarbības sadarbību. Par inovatīvu risinājumu (jauninājumu) stratēģijas ietvaros, par kuru tiek piešķirti papildus punkti ELFLA rīcības plāna 1., 2.rīcības ietvaros, tiek uzskatīti projekti, kuru ietvaros paredzēts attīstīt līdz šim nebijušu pagastā, novadā, VRG teritorijā vai reģionā:

- a) Jaunu vai būtiski uzlabotu produktu vai pakalpojumu,
- b) Jaunu vai būtiski uzlabotu aktivitāti,

⁴https://www.em.gov.lv/lv/nozares_politika/nacionala_industriala_politika/inovacija/

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- c) Jaunu metožu, procesu, risinājumu pielietošanu produktu, pakalpojumu vai aktivitāšu realizācijā.

Inovātvam risinājumam ir jāatšķiras no tradicionālas, sabiedrībai zināmas pieejas, zināmiem produktiem un pakalpojumiem vai arī, ja līdzīga veida produktu (preci, pakalpojumu vai aktivitāti) nav iespējams saņemt tuvākā apkārtnē. Projekta inovācija tiek vērtēta, saskaņā ar kritērijiem. Projekts uzskatāms par inovatīvu, ja inovācijas vērtēšanas posmā ir ieguvis vismaz 1 punktu.

M1/R1	Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.
--------------	---

Projekta idejas novitāte (jauninājums)	<u>Maksimālais punktu skaits 4</u>
Nav iespējams saņemt līdzīga veida produktu (preci vai pakalpojumu) tuvākajā apkārtnē. Izmantots jauns, būtiski atšķirīgs tehnoloģiskais process produkta ražošanā vai pakalpojuma izveidē vai nodrošināšanā.	0-4
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums reģionā (Latgale)	4
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums VRG teritorijā	3
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums novadā	2
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums pagastā	1
Projekta ideja nav jauninājums	0

M2/R2	Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.
--------------	--

Projekta idejas novitāte (jauninājums)	<u>Maksimālais 4</u>
Jauna vai būtiski uzlabota aktivitāte	0-4
Jaunu metožu, procesu, risinājumu pielietošana aktivitāšu realizācijā	
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums reģionā (Latgale)	4
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums VRG teritorijā	3
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums novadā	2
Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums pagastā	1
Projekta ideja nav jauninājums	0

3. Rīcības plāns

3.1 Rīcības plāns 2015.–2020. gadam Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" (turpmāk – Lauku attīstības programmas apakšpasākums)

Nr. p.k.	Mērķis/rīcība	Lauku attīstības programmas apakšpasākuma aktivitāte	Maksimālā attiecināmo izmaksu summa vienam projektam (euro)	Maksimālā atbalsta intensitāte (%)	Īstenošanas kārtas (izsludināšanas princips)	Rezultātu rādītāji
(1.)	(2.)	(3.)	(4.)	(5.)	(6.)	(7.)
M1/R1	Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.**	Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas	100 000 Būvniecības projektiem* 50 000 pārējiem projektiem	80 %- kopprojektam 70 % - pārējiem projektiem	<u>Viena kārtā gadā</u> 1.Kārta-2016.gads 2.Kārta- 2017.gads 3.Kārta- 2018.gads	Atbalsīti uzņēmumi vismaz 12 Radītas darba vietas vismaz 8

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

M2/R2	Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.***	Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas	50 000	90%	Viena kārtā gadā 1.Kārta-2016.gads 2.Kārta- 2017.gads 3.Kārta- 2018.gads	Labiekārtoti vismaz 9 objekti Dažādotas vismaz 8 sabiedriskās aktivitātes
-------	--	--	--------	-----	---	--

* Attiecināmo izmaksu summa līdz EUR 100 000 ir uzņēmējdarbības infrastruktūras projektiem, ja ieguldījumi būvniecībā uzņēmējdarbības infrastruktūras izveidei ir vismaz 70% no projekta attiecināmo izmaksu summas.

** Mācību izmaksas R1 saistībā ar iesniegto projektu.

*** Mācību izmaksas (Ministru kabineta noteikumu Nr.590 apakšpunkts 31.5) nav attiecināmas.

3.2. Cita ārējā finansējuma nepieciešamība un piesaistīšanas novērtējums

Cita ārējā finansējuma piesaistīšana lauku attīstībai ir vitāli nepieciešama lielāku stratēģisko mērķu sasniegšanai, jo LEADER apakšprogramma nevar būt nozīmīgākais instruments visu lauku attīstības problēmu risināšanai. Iepriekšējā stratēģijas ieviešanas perioda pieredze liecina, ka partnerības administrēšanas kapacitāte ir ierobežota, lai aktīvi piesaistītu citu publisko resursu finansējumu. Tomēr savu iespēju robežās iepriekš minēto mērķu sasniegšanā piesaistīsim arī citu ES fondu un valsts finansējumu.

R1 Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.

Projekta apraksts	Iespējamais finansējuma avots	Projekta īstenošanas laiks
Mājražošanas un mājamatniecības attīstība	Lauku tīkla pasākumi, sadarbība ar Latgales uzņēmējdarbības centru.	2016.-2020.

R2 Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.

Projekta apraksts	Iespējamais finansējuma avots	Projekta īstenošanas laiks
NVO kapacitātes stiprināšana, brīvprātīgā darba veicināšana, sabiedrisko aktivitāšu dažādošana un sociālo riska grupu integrēšana.	Sabiedrības integrācijas fonds, sadarbība ar Latgales plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centru.	2016.-2020.

4. Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģijas īstenošana un novērtēšana

4.1. Vietējās rīcības grupas informācijas tīklu veidošanas apraksts un sadarbības nodrošināšana ar dažādām tās darbības teritorijā esošajām organizācijām

Ludzas rajona partnerība savai informācijas ikdienas izplatīšanai izmanto šādus informācijas sniegšanas kanālus:

a) Ludzas rajona partnerības mājas lapa www.ludzaspartneriba.lv, kurā regulāri tiek izvietota informācija par biedrības aktualitātēm, kā arī stratēģiju, projektu konkursiem un stratēģijas ietvaros īstenotajiem projektiem;

Atsevišķi apskatāms informācijas veids ir informācijas sniegšana par īstenotajiem projektiem un tas tiek veikts šādā veidā:

- a) Ludzas rajona partnerība budžeta iespēju robežās veido televīzijas sižetus, kā arī izdod citus publicitātes iespaiddarbus- bukletus, reklāmlapas u c. (pielikumā)
- b) Paši projektu īstenotāji gatavo informāciju savu organizāciju vai uzņēmumu mājas lapās, kā arī ievieto to pašvaldību informatīvajos izdevumos.

Būtisku lēmumu pieņemšanas gadījumā, kurus nepieciešams apspriest ar teritorijas iedzīvotājiem un uzņēmējiem, kā arī gadījumos, kad jāsniedz apjomīga informācija, tiek izmantotas šādas pieejas:

- a) Informatīvie semināri un diskusijas visos novados;
- b) Apmācības, lai stiprinātu potenciālo projektu iesniedzēju kapacitāti.

Jaunajā plānošanas periodā paredzēts turpināt iepriekš aprakstīto praksi, kā arī ieviest jaunus informācijas sniegšanas un apmaiņas kanālus:

- a) Ludzas rajona partnerības lapu sociālajā vietnē Facebook;
- b) Organizēt pieredzes apmaiņas braucienus uz citām VRG Latvijā vai ārvalstīs, lai padomi un potenciālos projektu iesniedzējus informētu par iespējām un atšķirīgām pieredzēm projektu ieviešanā.

4.2. Papildinātības nodrošināšana ar Eiropas Savienības struktūrfondu darbības programmas specifiskajiem atbalsta mērķiem

Projektu iesniedzēji tiks motivēti meklēt sinerģiskus risinājumus ar šādiem Eiropas Savienības struktūrfondu atbalsta mērķiem:

- a) **SAM 8.4.1.** „Pilnveidot nodarbināto personu profesionālo kompetenci darba tirgus disproporcijas mazināšanai”

Rīcība: **R 1;**

- b) **SAM 3.3.1.**: “Sekmēt MVK (mazo un vidējo komersantu) izveidi un attīstību, īpaši apstrādes rūpniecībā un RIS3 prioritārajās nozarēs”

Papildinātību nodrošina R1.

- c) **SAM 5.5.1.**: “Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus.

Rīcība: **R1; R2**

4.3. Projektu vērtēšanas kritēriji un kārtība, tostarp interešu konflikta novēršana

Projektu vērtēšanas kritēriju mērķis: sarindot iesniegtos projektus atbilstoši stratēģijā norādītajām prioritātēm.

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. aktivitātes 19.2.1. „Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas” projektu vērtēšanas kritēriji Rīcībai R1.

M1/R1	Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājažošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.
--------------	--

1	Projekta atbilstība SVVA stratēģijai	Jā	Nē
----------	---	-----------	-----------

- ❖ Projekts atbilst SVVA stratēģijas mērķim un ir saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju :

- Atbilst - apvelk vārdu „Jā”;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- Neatbilst - apvelk vārdu „Nē” (Projekti, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai un VRG darbības teritorijai, tālāk netiek vērtēti).

Nr. p.k.	Kritērijs	Punktu skaits*	Projekta iesnieguma sadaļa**
1	Projekta darbības virziens	<u>Maksimālais 4</u>	
	Projekts balstīts uz ražošanas attīstību - 4 punkti Projekts balstīts uz pakalpojumu sniegšanu - 2 punkti	2 vai 4	A.1.,B.5.,B.6
2	Projekts paredz lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas vai amatniecības attīstību, tajā skaitā saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.15
	Projekts paredz lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas vai amatniecības attīstību, tajā skaitā saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu un popularizēšanu	2	
	Projekts paredz lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas vai amatniecības attīstību	1	
	Projekts tiek īstenots citā jomā.	0	
3	Produkta/pakalpojuma noieta tirgus analīze	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.15
	Veikta detalizēta produkta/pakalpojuma noieta tirgus analīze	2	
	Veikta vispārēja produkta/pakalpojuma noieta tirgus analīze	1	
	Nav veikta produkta/pakalpojuma noieta tirgus analīze	0	

4	Ietekme uz nodarbinātību	<u>Maksimālais 12</u>	
4.1	Projekts neparedz jaunu darba vietu radīšanu (saglabājot esošās)	0	B.4,B.6, B.15.
4.2	Projektā paredzēts radīt jaunu darba vietu (saglabājot esošās) Viena darba vieta -4 punkti Divas darba vietas – 8 punkti Trīs un vairāk darba vietas- 12 punkti	4, 8,12	B.4, B.6.,B.15.
5.	Projekta sagatavotība un pamatojums. Projektā skaidri aprakstīta esošā situācija un pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	A.1., A.2.,B.5.,B.6. ,B.9.,B.10..
	Projektā detalizēti aprakstīta esošā situācija un detalizēti pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	4	
	Projektā detalizēti aprakstīta esošā situācija vai detalizēti pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	3	
	Projektā vispārēji aprakstīta esošā situācija un vispārēji pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	2	
	Projektā vispārēji aprakstīta esošā situācija vai vispārēji pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	1	
	Projektā nav skaidri aprakstīta esošā situācija un nav pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	0	
6.	Projekta iesniedzēja kapacitāte. Projekta apraksts sniedz pārlicētbu par atbalsta pretendenta spēju (finanšu un vadības kapacitāti) sasniegt projekta mērķi un rezultātus	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	A.1,B.5,B.6, B.15.

	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts saistībā ar projektu ideju. Pieredzes apraksts vismaz 2 gadu periodā	4	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts saistībā ar projektu ideju. Pieredzes apraksts vismaz 1 gada periodā	3	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts ideju ieceru līmenī (projekta iesniedzējs bez iepriekšējas pieredzes)	2	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes vispārējs apraksts	1	
	Nav projekta iesniedzēja kapacitātes apraksta	0	
7.	Projekta ilgtspēja. Projekta iesniegumā pamatots, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	<u>Maksimālais 3</u> 0-3	B.5,B.6, B.15.
	Projekta iesniegumā detalizēti aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja. Pievienots apraksts par 5 gadu darbību saistībā ar projektu	3	
	Projekta iesniegumā detalizēti aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	2	
	Projekta iesniegumā vispārēji aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	1	
	Projekta iesniegumā nav aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	0	
8	VRG teritorijā ražotās produkcijas izmantošana pārstrādē un realizācija. Projekts veicina VRG teritorijā ražotās produkcijas izmantošanu pārstrādē vai realizāciju	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	B.5,B.6, B.15.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

	Projekts paredz 7 un vairāk uzņēmēju VRG teritorijā ražotās produkcijas iepirkšanu vai realizāciju. Pievienoti nodoma līgumi	4	
	Projekts paredz 5-6 uzņēmēju VRG teritorijā ražotās produkcijas iepirkšanu vai realizāciju. Pievienoti nodoma līgumi	3	
	Projekts paredz 3-4 uzņēmēju VRG teritorijā ražotās produkcijas iepirkšanu vai realizāciju. Pievienoti nodoma līgumi	2	
	Projekts paredz 1-2 uzņēmēju VRG teritorijā ražotās produkcijas iepirkšanu vai realizāciju. Pievienoti nodoma līgumi	1	
	Projektam nav ietekmes uz VRG teritorijā ražotās produkcijas realizāciju	0	
9	Projekta idejas novitāte (jauninājums) Nav iespējams saņemt līdzīga veida produktu (preci vai pakalpojumu) tuvākajā apkārtnē. Izmantots jauns, būtiski atšķirīgs tehnoloģiskais process produkta ražošanā vai pakalpojuma izveidē vai nodrošināšanā.	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	B.3.,B.3.1.
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums reģionā (Latgale)	4	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums VRG teritorijā	3	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums novadā	2	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums pagastā	1	
	Projekta ideja nav jauninājums	0	
	Kopā	<u>Maksimālais 39</u>	

Maksimāli iespējamais punktu skaits: 39

Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst: 17

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

*Punktu skaits:

Kritēriji ar vērtību „no”- „līdz” tiek vērtēti noteiktā punktu skalā ar soli 1 punkts.

**Projekta iesnieguma sadaļa saskaņā ar MK 590 Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā „Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju” 1.pielikumu.

Specifiskie kritēriji

Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroku dod atbalsta pretendētājam, kas iegūvis lielāko punktu summu pamata kritērijos iegūtajai punktu summai piesummējot iegūtos specifisko kritēriju punktus.

1	Atbalsts bioloģiskajai saimniecīšanai. Projekts paredz bioloģisko saimniecīšanu	0,1	B.15.
2	Projekta ietekme uz klimata pārmaiņām. Projektā paredzēta iekārtu un tehnoloģiju uzstādīšana, kas nodrošina atjaunojamo enerģijas avotu izmantošanu vai energoresursu taupību	0,1	B.2., B.2.1.
3	Sadarbība. Projekts tiek īstenots kā kopprojekts	0,1	A.2
4	Projekta iesnieguma iesniegšana Projekta iesniegums iesniegts Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā	0,1	

Lauku attīstības programmas 2014.-2020. aktivitātes 19.2.2. „Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas” projektu vērtēšanas kritēriji Rīcībai R2

M2/R2	Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.
--------------	--

1	Projekta atbilstība SVVA stratēģijai	Jā	Nē
----------	---	-----------	-----------

❖ Projekts atbilst stratēģijas mērķim un ir saskaņā ar rīcības plānā noteikto rīcību un VRG darbības teritoriju:

- Atbilst - apvelk vārdu „Jā”;
- Neatbilst - apvelk vārdu „Nē” (Projekti, kas neatbilst vietējās attīstības stratēģijas rīcības plānā iekļautajai attiecīgajai rīcībai un VRG darbības teritorijai, tālāk netiek vērtēti).

Nr. p.k.	Kritērijs	Punktu Skaits*	Projekta iesnieguma sadaļa**
1	Projekts paredz VRG teritorijas iedzīvotāju vajadzību risināšanu (skatīt stratēģijas 1. tabulu , sadaļas 1.3,1.4, novadu attīstības plānošanas dokumentus) un pirms projekta iesniegšanas notikušas aktivitātes, kas pierāda iedzīvotāju interesi	<u><i>Maksimālais 4</i></u> 0-4	B.5.,B.6,B.13
	Iesniegts apraksts par saskaņotību ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un iesniegti vismaz 3 dokumenti, kas pamato iedzīvotāju interesi (aptaujas, sanāksmju vai diskusiju protokoli u c.)	4	
	Iesniegts apraksts par saskaņotību ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un iesniegti 2 dokumenti, kas pamato iedzīvotāju interesi (aptaujas, sanāksmju vai diskusiju protokoli u.c)	3	

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

	Iesniegts apraksts par saskaņotību ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un iesniegts 1 dokuments, kas pamato iedzīvotāju interesi (aptaujas, sanāksmju vai diskusiju protokoli u.c)	2	
	Nav iesniegts apraksts par saskaņotību ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem vai pirms projekta iesniegšanas nav notikušas aktivitātes, kas pierāda iedzīvotāju interesi	1	
	Nav iesniegts apraksts par saskaņotību ar teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem un pirms projekta iesniegšanas nav notikušas aktivitātes, kas pierāda iedzīvotāju interesi	0	
2.	Projekts paredz vides un dabas resursu saglabāšanu, tajā skaitā saistībā ar tūrismu	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.13
	Projekts paredz vides un dabas resursu saglabāšanu un to pierāda detalizēts apraksts (Ja nepieciešams, pievienoti papildus dokumenti)	2	
	Projekts paredz vides un dabas resursu saglabāšanu un to pierāda vispārējs apraksts	1	
	Projekts neparedz vides un dabas resursu saglabāšanu	0	
3.	Projekts paredz kultūras mantojuma saglabāšanu	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.13
	Projekts paredz kultūras mantojuma saglabāšanu un to pierāda detalizēts apraksts (Ja nepieciešams, pievienoti papildus dokumenti)	2	
	Projekts paredz kultūras mantojuma saglabāšanu, to pierāda vispārējs apraksts	1	
	Projekts neparedz kultūras mantojuma saglabāšanu	0	

4.	Projekts paredz veselīga dzīvesveida popularizēšanu	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.13
	Projekts paredz veselīga dzīvesveida popularizēšanu un to pierāda detalizēts apraksts (Ja nepieciešams, pievienoti papildus dokumenti)	2	
	Projekts paredz veselīga dzīvesveida popularizēšanu, to pierāda vispārējs apraksts	1	
	Projekts neparedz veselīga dzīvesveida popularizēšanu	0	
5.	Projekta sociālā ietekme. Projekta rezultātā uzlabojas nabadzības un sociālās atstumtības riska grupu*** stāvoklis	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6,B.13
	Projekts paredz uzlabot sociālās atstumtības riska grupu stāvokli un to pierāda detalizēts apraksts (Ja nepieciešams, pievienoti papildus dokumenti)	2	
	Projekts paredz uzlabot sociālās atstumtības riska grupu stāvokli, to pierāda vispārējs apraksts	1	
	Projekts neparedz uzlabot sociālās atstumtības riska grupu stāvokli	0	
6.	Projekta sagatavotība un pamatojums: Projektā skaidri aprakstīta esošā situācija un pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	A.1., B.5.,B.6., B.8.,B.13.
	Projektā detalizēti aprakstīta esošā situācija un detalizēti pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	4	
	Projektā detalizēti aprakstīta esošā situācija vai detalizēti pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	3	

	Projektā vispārēji aprakstīta esošā situācija un vispārēji pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	2	
	Projektā vispārēji aprakstīta esošā situācija vai vispārēji pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	1	
	Projektā nav skaidri aprakstīta esošā situācija un nav pamatotas aktivitātes, kā sasniegt plānoto mērķi	0	
7.	Projekta iesniedzēja kapacitāte. Projekta apraksts sniedz pārliecību par atbalsta pretendenta spēju (finanšu un vadības kapacitāti) sasniegt projekta mērķi un rezultātus	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	A.1. B.5.,B.6,B.8, B.13.
	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts saistībā ar projektu ideju. Pieredzes apraksts vismaz 2 gada periodā	4	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts saistībā ar projektu ideju. Pieredzes apraksts vismaz 1 gada periodā	3	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes detalizēts apraksts ideju ieceru līmenī (projekta iesniedzējs bez iepriekšējas pieredzes)	2	
	Projekta iesniedzēja kapacitātes vispārējs apraksts	1	
	Nav projekta iesniedzēja kapacitātes apraksta	0	
8.	Projekta iesniegumā pamatots, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	<u>Maksimālais 3</u> 0-3	B.5.,B.6, B.13.
	Projekta iesniegumā detalizēti aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja. Pievienots apraksts par 5 gadu darbību saistībā ar projektu.	3	

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

	Projekta iesniegumā detalizēti aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	2	
	Projekta iesniegumā vispārēji aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	1	
	Projekta iesniegumā nav aprakstīts pamatojums, kā tiks nodrošināta projekta patstāvīga dzīvotspēja	0	
9.	Projekts vērsts uz konkrētu sabiedrības daļu, mērķgrupu un skaidri aprakstīti tās ieguvumi (papildus 5. punktā norādītajām)	<u>Maksimālais 2</u> 0-2	B.5.,B.6, B.13
	Projekts vērsts uz konkrētu sabiedrības daļu, mērķgrupu un pamatoti/detalizēti aprakstīti tās ieguvumi	2	
	Projekts vērsts uz konkrētu sabiedrības daļu, mērķgrupu un vispārēji aprakstīti tās ieguvumi	1	
	Projekts nav vērsts uz konkrētu sabiedrības daļu, mērķgrupu	0	
10	Projekta idejas novitāte (jauninājums) Jauna vai būtiski uzlabota aktivitāte. Jaunu metožu, procesu, risinājumu pielietošana aktivitāšu realizācijā.	<u>Maksimālais 4</u> 0-4	B.3. B.3.1.
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums reģionā (Latgale)	4	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums VRG teritorijā	3	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums novadā	2	
	Projekta iesniegumā pamatots, kāpēc projekta ideja ir jauninājums pagastā	1	
	Projekta ideja nav jauninājums	0	

	Kopā	<u>Maksimālais 29</u>	
--	------	-----------------------	--

Maksimāli iespējamais punktu skaits: 29

Minimālais punktu skaits, kas projektam ir jāiegūst: 12

* Punktu skaits:

Kritēriji ar vērtību „no”- „līdz” tiek vērtēti noteiktā punktu skalā ar soli 1 punkts.

** Projekta iesnieguma sadaļa saskaņā ar MK 590 Valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtība lauku attīstībai apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" 2.pielikumu.

*** Saskaņā ar Eiropas Komisijas noteikto, par **nabadzīgām** tiek uzskatītas personas, ja to ienākumi un resursi (ekonomiskie, sociālie un kultūras) ir tik ierobežoti, ka viņu dzīves līmenis ir zemāks par sabiedrībā pieņemto un tiem tiek liegtas vai ir ierobežotas pamattiesības. Tādējādi nabadzība galvenokārt ietver materiālo resursu trūkumu, kā rezultātā cilvēks nevar nodrošināt dzīvei nepieciešamās pamatvajadzības (pārtika, mājoklis, veselība, izglītība, kultūra u.c.).

Sociālā atstumtība ir plašāks jēdziens nekā nabadzība, - tā ir indivīdu vai cilvēku grupu nespēja iekļauties sabiedrībā nabadzības, nepietiekamas izglītības, bezdarba, diskriminācijas vai citu apstākļu dēļ. Tātad sociāli atstumts cilvēks nespēj piekļūt pakalpojumiem un precēm, nespēj īstenot savas tiesības un izmantot iespējas, jo pastāv šķēršļi, kas to liedz, piemēram, vides nepieejamība, sabiedrības aizspriedumi, emocionālā un fiziskā vardarbība u.c.

Sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas ir iedzīvotāju grupas, kurām ir liegtas vai apgrūtinātas iespējas iegūt pietiekamus ienākumus, saņemt dažādus pakalpojumus un preces, kuras ir būtiski nepieciešamas pilnvērtīgai funkcionēšanai sabiedrībā.

Savukārt sociālā iekļaušana ir process, kura mērķis ir nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajām personām nodrošināt iespējas, pakalpojumus un resursus, kuri nepieciešami, lai pilnvērtīgi piedalītos sabiedrības ekonomiskā, sociālā un kultūras dzīvē, uzlabojot dzīves līmeni un labklājību, kā arī lielākas līdzdalības iespējas lēmumu pieņemšanā un pieejamību personas pamattiesībām.

Latvijā nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas ir šādas:

• pensijas vecuma personas (īpaši sievietes un vientuļie pensionāri);• pirmspensijas vecuma personas;• daudz bērnu un nepilnās ģimenes;• bērni;• invalīdi un personas ar funkcionāliem traucējumiem;• bezdarbnieki (īpaši ilgstošie bezdarbnieki);• bezpajumtnieki;• romi;	• ieslodzītie un no ieslodzījuma vietām atbrīvotās personas;• cilvēku tirdzniecības upuri;• no psihoaktīvām vielām (alkohola, narkotiskajām, toksiskajām vai citām apreibinošām vielām) atkarīgās personas;• personas ar nepietiekošām, zemām vai darba tirgum neatbilstošām zināšanām un prasmēm;• trūcīgās personas.

Avots: <http://www.lm.gov.lv/text/548>

Specifiskie kritēriji

Ja vairāki projekti ir ieguvuši vienādu punktu skaitu, priekšroku dod atbalsta pretendents, kas iegūvis lielāko punktu summu pamata kritērijos iegūtajai punktu summai piesummējot iegūtos specifisko kritēriju punktus.

1	Projekta iesnieguma iesniegšana Projekta iesniegums iesniegts Lauku atbalsta dienesta Elektroniskās pieteikšanās sistēmā	0,1	
2	Projekts paredz mērķgrupas ¹ personu iesaisti (papildus 9.vērtēšanas kritērijam)	0,1	B.6,B.13

¹Sociāli mazaizsargāta persona - invalīdi, personas virs darbaspējas vecuma, pirmspensijas vecuma, 15–25 gadus veci jaunieši, daudz bērnu ģimenes, personas, kuras atbrīvotas no brīvības atņemšanas iestādēm, ilgstošie bezdarbnieki.

Interesu konflikta novēršana

Pirms katra projekta iesnieguma vērtēšanas **padomes locekļi un vērtēšanas komisijas locekļi** aizpilda interešu konflikta novērtēšanas deklarāciju, apstiprinot, ka nav ieinteresēti šī projekta vērtējumā.

Lēmējinstiucijas pārstāvim nav atļauts piedalīties lēmuma pieņemšanā tajā vietējās attīstības stratēģijas rīcībā un tajā projektu pieņemšanas kārtā, kurā viņš pats vai viņa saistītās personas ir iesniegušas projekta iesniegumu.

Vērtēšanas komisijas locekļi projekta iesniegumus neiesniedz. Tie projektu vērtēšanas komisijas locekļi, kas ir ieinteresēti kāda projekta vērtējumos, tajā vietējās attīstības stratēģijas rīcībā un tajā projektu pieņemšanas kārtā nepiedalās.

Katrs vērtētājs aizpilda individuālo projekta vērtētāja lapu. Projekta iesniegumam piešķirtie vērtētāju punkti tiek saskaitīti un veido projekta iesniegumam piešķirto punktu summu. Projektu vērtēšanas komisija sagatavo atzinumu par pieteikuma iesniegumu vērtējumu un iesniedz to padomei. Galīgo lēmumu par projekta vērtējumu un atbilstību pieņem padome, ievērojot nolikumā un normatīvajos aktos noteikto pārstāvniecību. Pievienota deklarācijas forma par objektivitātes un konfidencialitātes ievērošanu un apliecinājums, ko aizpilda katrs padomes un vērtēšanas komisijas loceklis:

- Ja interešu konflikts nepastāv, partneris paraksta apliecinājumu A;
- Ja interešu konflikts pastāv, partneris par to informē, parakstot apliecinājumu B.

VIETĒJĀS RĪCĪBAS GRUPAS LUDZAS RAJONA PARTNERĪBAS PADOMES

INTEREŠU DEKLARĀCIJA

Vārds, uzvārds:	
Organizācija, amats:	
Projektu konkursu nosaukums	

A

Apliecinu, ka man nav tādu apstākļu, kuru dēļ es, personīgu motīvu vadīts (-a), varētu būt ieinteresēts (-a) konkursu rezultātos par labu kādam pretendētājam un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā.

Es piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša/-as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

Datums: _____

Paraksts: _____

B

Informēju, ka man ir apstākļi, kuru dēļ es varētu nonākt interešu konfliktā un kuri varētu ietekmēt manu objektivitāti lēmumu pieņemšanā:

(papildus informācija par apstākļiem, kas veido interešu konfliktu, norāda attiecīgo projekta iesniedzēju)

Es piekrītu neizpaust vērtēšanas procesa gaitā vai rezultātā sev uzticēto, paša/-as atklāto vai sagatavoto informāciju vai dokumentu saturu un apņemos šo informāciju izmantot tikai vērtēšanas nolūkā un neizpaust to trešajām personām. Es apņemos nepaturēt nevienu rakstītās vai cita veida informācijas kopiju.

Datums: _____

Paraksts: _____

Adrese: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV-5701

Datums: _____

Vietējā rīcības grupa „Ludzas rajona partnerība”

ATZINUMS

par projekta atbilstību

sabiedrības virzītai vietējai attīstības stratēģijai

Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam apakšpasākumā "Darbību īstenošana saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" atklāta projekta konkursu rīcības(rīcības nosaukums) ietvaros
(projekta iesniedzēja nosaukums) iesniegtais projekta iesniegums (projekta iesnieguma nosaukums)

Atbilst (Neatbilst) vietējai attīstības stratēģijai un saņem **pozitīvu** (negatīvu) atzinumu.

Projekta iesniegums pēc rīcībai noteiktajiem projekta vērtēšanas kritērijiem iegūstpunktus.

VRG administratīvā vadītāja

_____/paraksts/

4.4. Stratēģijas īstenošanas uzraudzība un novērtēšana

Stratēģijas uzraudzības procesu organizē Ludzas rajona partnerības administratīvais vadītājs. Uzraudzības veikšanas procesā tiek sekots noteikto kritēriju atbilstībai, rādītāju sasniegšanai u.c. nepieciešamo prasību ievērošanai un stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai.

Stratēģijas novērtēšanai tiks izmantoti kvantitatīvie un rezultatīvie rādītāji. Administratīvais vadītājs nodrošina datu apkopojumu.

Stratēģijas ieviešana un uzraudzība tiek veikta sadarbībā ar Lauku atbalsta dienestu.

Vismaz 2 reizes plānošanas periodā – 2018.gadā un stratēģijas ieviešanas noslēgumā – tiks veikta paplašināta teritorijas attīstības analīze un izvērtēta stratēģijas ietekme uz teritorijas attīstību.

Administratīvais vadītājs nodrošina:

- ✓ Pēc katra projektu konkursa rezultātu apstiprināšanas – projektu pieteikumos norādīto sasniedzamo mērķu un rezultātu apkopojuma sagatavošanu;
- ✓ Veikta projekta uzraudzību, nodrošinot, ka katrs projekta īstenotājs tiek apmeklēts vismaz vienu reizi. Pārbaudes laikā sagatavots uzraudzības ziņojums;
- ✓ Sagatavota un izplatīta aktuālā informācija par biedrības darbību, LEADER projektiem mājas lapā, sociālajos tīklos un citur;
- ✓ Regulāri ziņots Padomei par stratēģijā sasniegtiem kvantitatīviem un rezultatīviem rādītājiem un par nepieciešamām darbībām stratēģijas sekmīgai īstenošanai;
- ✓ Sagatavotas preses relīzes vietējiem laikrakstiem.

Padomes pienākumi, lai nodrošinātu stratēģijas uzraudzību un novērtēšanu:

- ✓ Regulāra padomes sēžu apmeklēšana, iepazīšanās ar aktuālo informāciju;
- ✓ Ieteikumu sniegšana uzraudzības procesa pilnveidošanā;
- ✓ Ludzas rajona partnerības interešu pārstāvība valsts un pašvaldību institūcijās, tiesā, visa veida uzņēmumos, uzņēmējsabiedrībās un organizācijās LR un ārvalstīs;
- ✓ Informācijas sniegšana par savas teritorijas LEADER projektu ieviešanas gaitu.

Stratēģija tiks īstenota atklātu projektu konkursu veidā, biedrība izsludinās projektu iesniegumu pieņemšanas kārtas atbilstoši Rīcības plānam, par ko atbildīgs administratīvais vadītājs. Pēc saskaņošanas ar LAD laikrakstos tiks ievietota informācija par projektu

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

iesniegumu pieņemšanu atbilstoši vietējās attīstības stratēģijai. Projektu iesniegumu pieņemšana ilgst 30 kalendārās dienas pēc iesniegumu pieņemšanas uzsākšanas.

Projektu vērtēšanu nodrošina vērtēšanas komisija saskaņā ar tās darbības nolikumu. Padome atbildīga par stratēģijas izstrādi un ieviešanu, t.sk., lēmumu pieņemšanu un par projektu atbilstību stratēģijai. Pēc projektu izvērtēšanas administratīvais vadītājs apkopo rezultātus protokolā, paraksta atzinumus.

Pēc projektu izvērtēšanas Ludzas rajona partnerības darbinieki nogādā projektus ar atzinumiem LAD. Pēc projektu izvērtēšanas LAD tiek uzsākta apstiprināto projektu realizācija. Realizācijas procesā biedrība sniedz atbalsta saņēmējam nepieciešamo informāciju. Pēc projekta realizācijas un 5 gadus pēc tam biedrība veic projektu uzraudzību. Informāciju par realizētiem projektiem un sasniegto rādītāju izpildi nodrošina administratīvais vadītājs, kas sniedz atskaiti biedrības padomei par stratēģijas īstenošanas rezultātiem.

Līdzīgi kā stratēģijas izstrādes procesā, tāpat arī pēc stratēģijas apstiprināšanas Ludzas rajona partnerība organizē publicitātes jeb iedzīvotāju informēšanas pasākumus par normatīvo regulējumu prasībām attiecībā uz finansējuma saņemšanas kārtību un izskaidro stratēģijas būtību un attīstības virzienus. Vienlaicīgi ar informēšanas pasākumu organizēšanu tiek stiprināta dažādu mērķgrupu (jaunieši, tūrisma pakalpojumu sniedzēji, uzņēmēji, mājražotāji) zināšanu kapacitāte savā nozarē, veicot dažādas apmācības, lai teritorijā realizētie projekti būtu ar augstu ilgtspējas koeficientu. Par šīm darbībām atbildīga valde, administratīvais vadītājs.

Ludzas rajona partnerības padome, administratīvais vadītājs, padomes locekļi regulāri papildina nepieciešamās zināšanas, kas nepieciešamas teritorijas attīstībai (semināri, pieredzes apmaiņa u.c), tādējādi stiprinot biedrības iekšējo resursu kapacitāti. Biedrība stratēģijas īstenošanas laikā veic publicitātes pasākumus mājas lapā, sociālos tīklos, novadu vietējos laikrakstos.

Stratēģijas īstenošanas organizāciju biedrība veic ar biedrībā esošiem tehniskiem (dators, mēbeles u.c.) un sakaru līdzekļiem (tālrunis, internets). Biedrībai ir biroja telpas, kur tā veic ikdienas darbu un iedzīvotāju pieņemšanu likumdošanā noteiktajā kārtībā.

Finansējuma sadales plāns

Nr. p.k.	Mērķis	Lauku attīstības programmas apakšpasākumā	
		atbalsta apmērs (% pret kopējo atbalstu Lauku attīstības programmas apakšpasākumā)	atbalsta apmērs (euro)*
1.	Uzņēmējdarbības attīstība/ Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas, tajā skaitā lauksaimniecības produktu pārstrādes, mājražošanas un amatniecības attīstība saistībā ar tūrisma nozari un kultūras mantojuma saglabāšanu.	50.30	
2.	Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana/Vietas potenciāla attīstības iniciatīvas, tajā skaitā vides un dabas resursu saglabāšana.	49.70	
Kopā		100.00	
t. sk. uzņēmējdarbības attīstībai		50.30	

4.5. Stratēģijas izstrādes process

Stratēģijas izstrādes sākums ir iepriekšējā plānošanas perioda projektu realizācijas laiks no 2009.- 2015.gadam. Regulāri tiekoties ar projektu realizētājiem - pašvaldību, uzņēmēju un biedrību pārstāvjiem - tika uzklauti ieteikumi nākošajam plānošanas periodam. Iedzīvotāju vajadzības un ieteikumi apzināti pētījuma „Ludzas rajona partnerības Attīstības stratēģijas 2009.-2013.gadam ieviešanas izvērtējums un priekšlikumu sagatavošana turpmākai darbībai” ietvaros, ko 2015.gadā veica IK „Pro-A”. Publicitātes pasākumos sadarbībā ar SIA „Latgales reģionālā televīzija” 2015.gada jūlijā un augustā, veidojot četrus video sižetus par pašvaldību, nevalstiskā sektora un uzņēmēju projektiem, projektu iesniedzēji intervijās iezīmēja vajadzības nākošajam plānošanas periodam.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Lai iepazītos ar citu teritoriju pieredzi stratēģijas ieviešanā un pārņemtu labās prakses piemērus, Ludzas rajona partnerība organizēja braucienu uz biedrību Lauku partnerība „Lielupe”, kurā piedalījās 19 pārstāvji praktiskajā apmācību seminārā „LEADER projektu ieguldījums vietējo produktu un teritorijas attīstībā Jelgavas un Ozolnieku novados” 2015.gada 10.-11.jūnijā. Ludzas rajona partnerība uzņēma Lauku partnerības „Lielupe” 17 pārstāvjus 2015.gada 22.-23.jūlijā ar semināru „Praktisks apmācību seminārs LEADER projektu ieguldījums vietējo produktu un teritorijas attīstībā” un Balvu rajona partnerības 8 pārstāvjus 23.-24.oktobrī.

Starptautiskās sadarbības ietvaros laika periodā no 2013.gada oktobra līdz 2015.gada maijam 660 iedzīvotāji guva labumu no konkrētā sadarbības projekta 5 pieredzes apmaiņas braucieniem uz Rokišķu VRG, Lietuva un 2 konferencēm Ludzā.

Visos iepriekš minētajos pasākumos tika diskutēts par jaunā plānošanas perioda stratēģiju un labās prakses piemēriem.

Bez individuālām konsultācijām un komunikācijas, izmantojot interneta vidi, Ludzas rajona partnerība organizēja 5 seminārus: 21.01.2015. Zilupes novadā, 27.01.2015. Ciblas novadā, 28.01.2015. Ludzas novadā, 29.01.2015. Kārsavas novadā, 16.11.2015 Ludzā, Ludzas novadā visu četru novadu pārstāvjiem. Iesaistītas 102 personas. Apmeklēts seminārs “Vērtēšanas kritēriji Vietējās attīstības stratēģijas projektiem” 17.09.2015. Būtiskākā atziņa: Kritērijiem jābūt vēršiem uz rezultātu un skaitliski līdz desmit. Visvairāk apspriestās stratēģijas sadaļas „Rīcību plāns” un „Projektu vērtēšanas kritēriji” tika ievietotas un regulāri atjaunotas 02.09.2015. biedrības mājas lapā www.ludzaspartneriba.lv. Padome, kas nodrošina gan pašvaldību, gan uzņēmēju, gan biedrību, gan jauniešu, gan lauku sieviešu, gan lauksaimnieku pārstāvniecību, regulāri strādāja ar pilnu stratēģijas projektu, vairākas reizes tikās un 2015.gada 30.novembrī stratēģija tika apstiprināta.

Dokumenta apstiprinājums

Vārds	Uzvārds	Amats	Paraksts	Datums	Pamatojums
Sandra	Palma	Administratīvā vadītāja		30.11.2015	2015.gada 30.novembra padomes lēmums
				Precizēta 29.01.2016	2016.gada 29.janvāra padomes sēdes lēmums
				Precizēta 29.03.2016	2016.gada 29.marta padomes sēdes lēmums

PIELIKUMI

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Reģ.Nr.40008104482, Juridiskā adrese: Zaļās eglītes, Malnavas pagasts, Kārsavas novads,
LV- 5717, Biroja adrese: Raiņa iela 16-418, Ludza, Ludzas novads, LV-5701

Biedrības „Ludzas rajona partnerība” ELFLA padomes nolikums

1. Padomes darbības joma

ELFLA Padome atbilst Latvijas Lauku attīstības programmas uzstādītajiem LEADER pieejas ieviešanas nosacījumiem un risina ar šā dokumenta darbības jomu saistītus jautājumus biedrības „Ludzas rajona partnerība” (turpmāk „Biedrība”) darbības teritorijā.

2. Padomes pakļautība

ELFLA Padome ir tieši pakļauta Biedrības Kopsapulcei.

3. Padomes darbības pamatojums

ELFLA Padome darbojas atbilstoši Biedrības statūtos un šajā Nolikumā noteiktajai kārtībai.

4. Padomes locekļu skaits

4.1. Par ELFLA Padomes locekli var kļūt Biedrības biedrs (juridiska vai fiziska persona), kas kandidē kļūt par ELFLA Padomes locekli un kas tiek ievēlēts ar balsu vairākumu.

4.2. ELFLA Padomē ievēl ne vairāk kā 15 locekļus, kas tiek ievēlēti Kopsapulcē.

4.3. ELFLA Padomes locekļu skaits, kas pārstāv valsts vai pašvaldības iestādes, nedrīkst pārsniegt 50% no kopējā ELFLA Padomes locekļu skaita.

5. Padomes darbības ietvaros risināmie jautājumi

ELFLA Padome savas darbības jomas ietvaros risina sekojošus jautājumus:

5.1. lemj jautājumu par mērķprogrammu veidošanu un to līdzekļu izlietošanu;

5.2. nodrošina Kopsapulču lēmumu izpildi;

5.3. izstrādā un apstiprina Biedrības stratēģijas;

5.4. balstoties uz Biedrības izstrādāto stratēģiju un to īstenošanai piesaistīto resursu fonda ietvaros, izskata un izvērtē projektu pieteikumus un pieņem lēmumus par pieteikumu apstiprināšanu vai par atteikumu piešķirt finansējumu projektu īstenošanai;

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

- 5.5. nodrošina resursu fonda izlietojuma monitoringu un sastāda ziņojumu par fonda izlietojumu un sasniegtajiem rezultātiem;
- 5.6. nodrošina teritorijas interešu aizstāvību un lobēšanu reģionālā un nacionālā līmeņa institūcijās;
- 5.7. apstiprina Biedrības darbības plānu un budžetu;
- 5.8. izskata priekšlikumus par izmaiņām Biedrības darbībā;
- 5.9. pēc nepieciešamības organizē darba grupu darbu;
- 5.10. uzņem Biedrības biedrus;
- 5.11. nosaka iestāšanās un biedru naudas apjomu un lemj par biedru atbrīvošanu no biedra naudas samaksas pilnībā vai daļēji;
- 5.12. risina citus ar Biedrības stratēģijas sagatavošanu, ieviešanu un uzraudzību saistītus jautājumus, kā arī risina ar Biedrības darbības teritorijas lauku attīstību saistītus jautājumus.

6. ELFLA projektu vērtēšana

ELFLA Padome nodrošina ELFLA projektu vērtēšanu. ELFLA Padome ir tiesīga izveidot atsevišķu ELFLA projektu vērtēšanas komisiju, iepriekš ELFLA Padomes sēdē apstiprinot ELFLA projektu vērtēšanas komisijas Nolikumu.

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

Reģ.Nr.40008104482, Juridiskā adrese: Zaļās eglītes, Malnavas pagasts, Kārsavas novads,
LV- 5717, Biroja adrese: Raiņa iela 16, Ludza, Ludzas novads, LV-5701

Biedrības „Ludzas rajona partnerība”

ELFLA projektu vērtēšanas komisijas nolikums

I. Vispārējie nosacījumi

1. Biedrības „Ludzas rajona partnerība” (turpmāk Biedrība) vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas ELFLA projektu vērtēšanas komisiju apstiprina biedrības padome.
2. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas funkcija ir nodrošināt Ludzas rajona partnerības Attīstības stratēģijas ietvaros iesniegto projektu iesniegumu vērtēšanu un nodot vērtējumu padomei apstiprināšanai.

II. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas izveidošanas nosacījumi

3. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas:
 - 3.1. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas skaitliskais sastāvs ir trīs locekļi, kas nav padomes locekļi.
4. Par ELFLA projektu vērtēšanas komisijas darba tehnisko un organizatorisko nodrošinājumu atbild Biedrības izpildinstitūcija- Koordinators.

III. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas uzdevumi, pienākumi un atbildība

5. ELFLA projektu vērtēšanas komisijai ir šādi uzdevumi:
 - 5.1. Izvērtēt vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas ELFLA projektu atbilstību vietējai attīstības stratēģijai;
 - 5.2. Sagatavot un iesniegt ELFLA Padomei izvērtēto projekta iesnieguma apkopojumu un rekomendācijas.
6. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas pienākumi:
 - 6.1.ELFLA projektu vērtēšanā:

Biedrība „Ludzas rajona partnerība”

6.1.1 Normatīvajos aktos par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanas kārtību vietējo attīstības stratēģiju īstenošanai noteiktajā kārtībā veikt vietējās attīstības stratēģijas īstenošanas ELFLA projektu izvērtēšanu atbilstoši vietējā attīstības stratēģijā atbilstošajai rīcībai noteiktajiem projekta vērtēšanas kritērijiem;

6.1.2. Pēc projektu izvērtēšanas izveidot projektu sarakstu, sarindojot projektu iesniegumus pēc iegūto punktu skaita;

6.1.3. Sagatavot ziņojumu un atzinuma lēmuma projektu ELFLA Padomei lēmuma pieņemšanai.

7. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas atbildība:

7.1. ELFLA projektu vērtēšanas komisija savā darbā pie projektu iesniegumu izvērtēšanas ievēro konfidencialitāti;

7.2. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas lēmumiem jābalstās uz katrai rīcībai noteikto kritēriju objektīvu izvērtēšanu, ko ELFLA projektu vērtēšanas komisijas locekļi apstiprina ar savu parakstu;

7.3. ELFLA projektu vērtēšanas komisijas pieņemtam lēmumam ir rekomendējošs raksturs;

7.4. Visi ELFLA projektu vērtēšanas komisijas locekļi aizpilda interešu konflikta novēršanas deklarāciju.